

310987

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
పుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 10-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౪.

No. 186
నంచిక ౧౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

రాష్ట్ర గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావ్రములు పొందియున్నది. సంపదాక్ష చిటి కూచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనువ్వుల మాన్పును, వాయువుబొట్ల వాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారడోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భరించును వాపుల రూపుమాపును.
జగ్గను తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే తెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి డహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

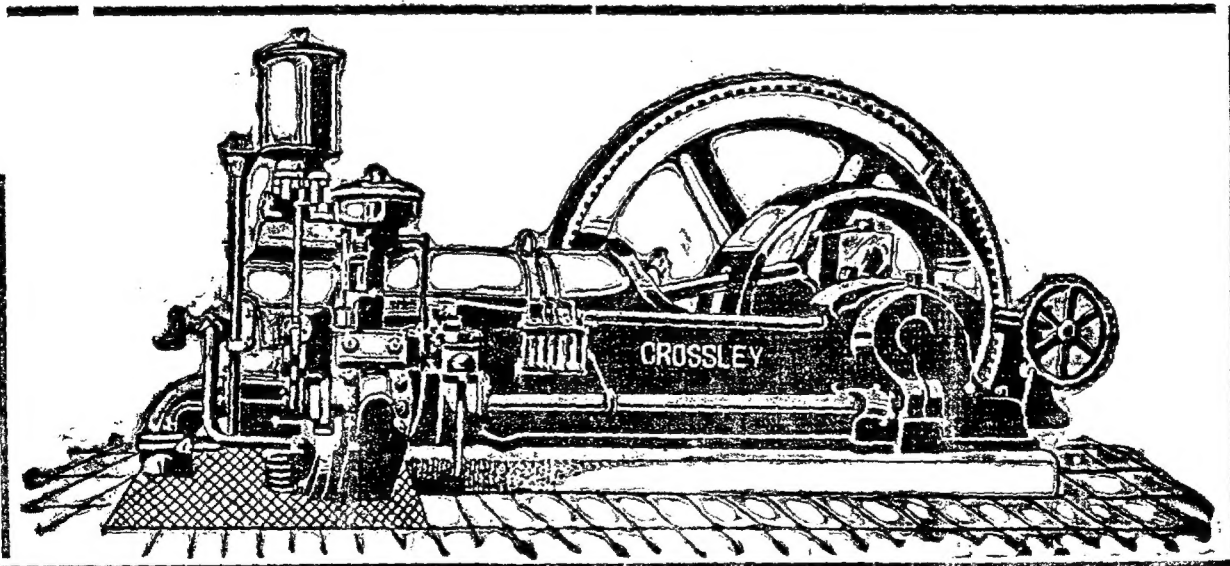

కొన్నిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

క్రాస్లీ గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము, ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన పైము
మూవరు మొద
లగు వాటితో
గలదు.

1546

అనుభవము మిక్కిలిగానుండవలసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూజాయిల్ నూనెను ఎంజనుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

నెంకటస్వయ చ్యోదరి

భారతి

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగులచిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

కార్తిక మాస సంచిక విషయానుక్రమణిక

ఆంధ్రకవిత్వచరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; వర్ణాగమము—వింజమూరి రంగారావుగారు; అక్కరలు—గిడుగు వెంకటసీతాపతిగారు; నాపాట—భమిడిపాటి రామసోమయాజుగారు; వసుచరిత్ర విమర్శనము—యడ్లపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు; ప్రేమ మహత్త్వము—జంధ్యాల శివన్నశాస్త్రిగారు; భగవదజ్ఞకము—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; నీవేనేను నీతోడిదేనిఁబలజగము—అధికార స్వరూపనారాయణరావుగారు; తుక్కాపంచకము—ఆ. రంగ స్వామినరసవతిగారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు; సంశయపరిణామము—శ్రీవాసుదేవరావుగారు; యోచనానిమగ్నము—చింతలపూడి సీతారామయ్యగారు; విద్యుచ్ఛక్తి—కానూరి లక్ష్మణరావుగారు; మిత్రవియోగము—నోరి నరసింహశాస్త్రిగారు; సుందరప్రకృతి—శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు; ప్రాచీనాంధ్రులెవరు? ఆర్యులుకారా?—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు; అపూర్వ గ్రహణము—శ్రీపాద లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు; పచ్చియెరువు—బకకృషీ

వలుడు; బాలకృష్ణుడు—నరహరిసెట్టి వేంకటరత్నముగారు; మన పూర్వులువ్రాసిన రాజనీతిగ్రంథములు—మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు; నాజన్మభూమి—తాపీ ధర్మారావుగారు; భావప్రదర్శనము; భావసూచన—భమిడిపాటి పట్టాభిరామయ్య గారు; బాలకవి—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మగారు; లక్ష్మీ—మొక్కపాటి నరసింహ శాస్త్రిగారు; పూర్ణిమ—శతావధాని వేదల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు; ఉండవల్లి గుహలు—వేలూరి సత్యనారాయణగారు; ఆపదుద్ధారక శ్రీరామ స్తవము—మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు; ౧3-వ ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్సభ—తణుకు, తీర్థానములు; గానము—కాశీనాథుని భైరవమూర్తిగారు; విన్నపము—విద్వాన్ గరిమెళ్ల సోమన్నగారు; దీపావళి; గ్రంథ విమర్శనలు; సేవ్యసేవకోపదేశము—శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గాసదాశివేశ్వరప్రసాద బహద్దరుగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు.

చిత్ర పటముల వివరము

వర్ణచిత్రములు:—శ్రీకృష్ణజలక్రీడ, మోహనకృష్ణుడు, జరాసంధవధ,

సాధారణచిత్రములు:—ఉద్యోగివలపు, అర్జునునిఅవహేలనము, చిత్రకారుడు:డబ్ల్యు. ఏ. ఆర్యదాసుగారు; దానము; కానడారాగిణి, కేదారరాగిణి, నాటికారాగిణి, కామోదీరాగిణి, దీపకరాగిణి; 7 వ ఆజంతాగుహలయము కుడ్యోపరిభాగముయొక్క స్థాన; ఇతరచిత్రములును.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-10-0

ఇది స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళి ననూ, అదిపచ్చికాన, పొపుదారు, మంచికుంకుమపువ్వు మొదలగునాటితో తయారుచేయబడినది. ఇది శైశ్వము, శైత్యభారము, శైశ్వజ్వరము చల్లిజ్వరము, సన్నీపాతము, అజీర్ణము, మాద్యమ మొదలగు నాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల ఆజీర్ణము వృద్ధులను వెంటనే ముప్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడవలసినది. ప్రతిగృహమున నుండవలసినది. ముఖ్యముగ పిల్లలగుల స్వమానం దుండవలసినది.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0

ఈదంతచూరముతో పండ్లతోముటవలన చిగుర్లు గట్టిపడును. గుచ్చనండి రత్నము కారకుండును నోటదుర్బంధములేక చుండును. గండునూరములతో రెలుగా నుండును.

తేలుమందు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-18-0.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు. తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములమెంటు పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బండపొరువలులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘోరము గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందుపోసిక బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తామ బాధవడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలసినది.

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0

దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుట్టి, కలిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట నూరిని నుండుచో కఠిన కట్టిన నొట్టి మెంటు పోవును.

నేత్రాంజనము

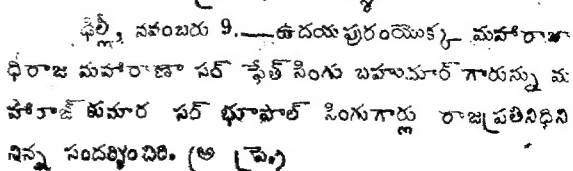
డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు నుంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడవలసినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బునుచేయదు. ఈకాటుకను విషువక కొద్ది దివములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిమరదలు, కండ్లనుసకలు మొదలగు మానసు. డబ్బీలో పొపులయెత్తు కాటుకమౌత్రమేయలసినది.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన మిండు పొట్టురాలుట, జల, గోతుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన నెం బెలలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగగలదు. అమ్మరాంజనము డిపో బొంబాయి - మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 10-వ తేది

సోమవారము

హైందవసమస్య: కన్నర్యేటిపుల యార్భటము

వంగదేశ నిర్బంధములకు రణము లేకపోలేదు. జనోష్ఠి లేఖను పురస్కరించుకొని రుష్యా విషయమై ఎట్టి గండగాళము చేయబడనో, హిందూదేశవ్యూహారము విషయమైగూడ ఎన్ని కలకు ముంసర ఇంగ్లండులో నిట్టి యార్భటమే గావింపబడినది యీవార మందిన విదేశపత్రికల వ్రాసలబట్టి తెలియగలదు. రుష్యనులేఖవిషయమై పరదేశమువా రెటుల తొందరపడిరో, హిందూదేశ విషయమునగూడ వారెటుల తొందరపడినటుల దోచును. వీరి నిండుకు పురికొల్పినది కన్నర్యేటిపుపక్షమువారే. ఎన్నికలకు బూర్వము హిందూదేశముపక్షముమై ముచ్చటించుచు, లేబరు పరిపాలనమునందు హిందూదేశసీతి చక్కబడుచున్నదని, మాకన్నాల్గుగారు పలికిరి. ఆ సంగతియ సత్యమని తెలుపుటకు లండను ప్రెస్సుపత్రిక మిగుల తంటాలు పడినది. అందుకు మారుగ, దేశసీతి మిగుల చెడిపోయెనని ప్రెస్సుపత్రిక సూచించినది. అకాలినవస్య, స్వరాజ్యపక్షాంతోశనము, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు, మున్నగునవి, దేశ సీతికి నిదర్శనములని, ప్రెస్సుపత్రిక చూపుచున్నది. లేబరుపక్షమువారు చేసిన గొప్పతప్పిద మేమన, సివిలుసర్వీసు సభ్యులపట్ల ఉపేక్ష వహించుట యట. కాని ఇట్టి యాగోపణ కాధారము గానరాదు. సివిలుసర్వీసు సభ్యులగూర్చి విచారణ నెలుపుటకు లీకమీషనువారి విచారణ జరిగెను. ఏమనాచన సమయంలోనికి చెచ్చుటకు కొంచె మాలస్యము జరుగుట సహజము.

ఆరేవియరు ప్రభువుగారు కన్నర్యేటిపు మంత్రులు మెలగినటులనే ప్రవర్తించిరిగాని, భారతీయుల కెట్టివరములను ప్రసాదించి యుండలేదు. అందుచే ప్రెస్సుపత్రిక దిగులొంద నక్కరలేదు. సత్యమూర్తిగారి కొకలేఖను వ్రాయుటయు, చిత్రరంజనదాసుగారిని బొగడుటయు, ఆరేవియరుప్రభువుగారు చేసిన తప్పిదములు. కాని అట్టి తప్పిదమును చివరదినములలో సవరించుకొని, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులను దండించి యుండుటచే, ప్రెస్సుపత్రిక గుచ్చుకాధార ముండజాలదు. లేబరుపక్షమువా రధికారమున నుండగ కల్గెము సడతనట. నిర్బంధములు చెలరేగలేదట. ప్రెస్సుపత్రిక కిందువలన ఆగ్రహము కలిగెను. హైందవశాసనసభవారు క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును రద్దుజేయగోరుట వేరొక తప్పిదము. అయినను ఇండియాప్రభుత్వమువారిట్టిపిచ్చి తీర్మానములకు చెవియొగ్గ రనియూ, 1818 లిగ్యు లేషనును తొలగింపరనియూ, ప్రెస్సుపత్రికకు పరిపూర్ణ విశ్వాసము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము

వారికి, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు మద్దతు జేసినగాని, ప్రయోజన ముండ దని యీపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. రాజద్రోహమును రూపు మాపుటకు బ్రిటీషుప్రభుత్వము నమకట్టవలయునట. లేబరు ప్రభుత్వము తగిన ప్రోత్సాహ మొసగకపోవుటచే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీవ్ర నిర్బంధములకు గడంగజాలకున్నారట.

లేబరు ప్రభుత్వమువారి దృష్టికి బెంగాలు పరిస్థితులు తేబడెనని లండను ప్రెస్సుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇంతకుమున్ను బాల్టువినుగారు చెలరేగి, లేబరు ప్రభుత్వము రాజద్రోహము నణచివేయలేక బలహీనత జూపెనని, నిందించిరి. పిమ్మట లండను ప్రెస్సుపత్రిక తీవ్ర విమర్శనమునకు గడంగినది. హిందూదేశాధికారవర్గము నిర్బంధప్రయోగ మననర మని తరుచుగ నివేదించుట సహజము. ఇట్టి వివరీతపరిస్థితులమధ్య, బ్రిటీషుప్రజలను సంతృప్తిపరచుటకై లేబరు మంత్రులు గూడి నిర్బంధముల కంగీకారము చెలుపుట సహజమే గద. స్వలాభమునకై, స్వాతంత్ర్య సూత్రముల నావలద్రోచి, వీరు తుదకు భయభ్రష్టులయిరి. జాతీయవాదాలను నిర్బంధించి, రాజభక్తి వాదులను చేరదీయవలయునని, ప్రెస్సుపత్రిక మరియొక సలహానిచ్చుచున్నది. మితవాదులపై గూడ ఈపత్రికకు నమ్మకము దొలగినది. ఇక చేరదీయదగినవారెవరు? మిలిటరీజాతులను, మహమ్మదీయవీరులను, దక్షిణదేశ పంచములను చేరదీసి, దృఢముగ పరిపాలింపవలయునని, ప్రెస్సుపత్రిక హితమొసగుచున్నది. విభజించి పాలించుట సూత్రమును, ప్రెస్సుపత్రిక సిగువిడిచి బోధించుట వింతగాదు. ఇక్కార్యమును లేబరుపక్షమువారు చేయకవిడచిరి. కన్నర్యేటిపులు దీనిని పూర్తిజేయ బ్రయత్నింపవచ్చును.

కాని ఇట్టి ప్రయత్నములు కొనసాగనేరవు. మిలిటరీజాతులగు సిక్కులకుగూడ పరిపాలనవిధానమునందు విశ్వాసము దొలగినది. వీరును స్వరాజ్యమునకై పరితపించుచున్నారు. ఇక మహమ్మదీయులందుమా, వారును సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి అత్యవసరమని కోరుచున్నారు. మతాశయములు సఫలమగుటకు సయితము స్వరాజ్యసిద్ధి యావశ్యకమని వీరు గ్రహించిరి. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును మధ్య అపూర్వము కలహములు చెలరేగుచున్నను, అతిత్వరతో సమసిపోకమానవు. మహాత్ముని ప్రబోధమునకు ఫలితముగ హృదయైక్యము చేకూరునని భావించెదము. ఇక పంచములను వేరుజేసి, స్వరాజ్యోద్యమమునకు బలము తగ్గించుటయు ససంభవమే. ప్రెస్సుపత్రిక బోలు ప్రతిపక్షుల మాయోపాయములను పోనాడు నిమిత్తమే, గాంధీమహాత్ముడు జాతీయసంయోగమును గుదుర్చుటకు తన శక్తినంతను భారజోయచున్నాడు. హిందూ మహమ్మదీయ వివాదములను చెరువకుండ, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము నాతడు బలపరచుచున్నాడు. పంచములను వేరుజేయకుండ, అస్పృశ్యతను నివారించి వారిని మానవ మాత్రులుగ పరిగణింపవలయునని కోరుచున్నాడు. అస్పృశ్యతవిషయమై పూర్వాచారపరుల హృదయములు మెత్తవడుచున్నవి. తిరువాన్కూరు

నందు అస్పృశ్యతను రూపుమాపుటకు జేసెడి అద్భుత ప్రయత్నములు మిగుల సంప్రదనీయములు.

లండను ప్రెస్సు పత్రికకు జెప్పదగిన జవాబాక్కటే గలదు. ఆసంగతిని మహాత్ముడు వానుగాలితో చేసికొనిన ఒడంబడికలో పొందుపరచెను. కద్దరు, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము, అస్పృశ్యతానివారణము, ఈ మూటికొరకై అన్ని పక్షములవారును శ్రద్ధ వహించుచో, విభేదప్రయత్నములు నిష్ఫలము గాకమానవు. వీని యన్నిటికిని ఆహింస ముఖ్యమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. మహాత్ముని హెచ్చరికయం దెంతటిసత్యము గలదో లండనుప్రెస్సువ్రాతలు తెలుపకనే చెలుపుచున్నవి రుస్తుంజీ యను రాజభక్తిపరు లొకరు అమెరికా మొదలగు ప్రదేశములలో హైందవశయములకు ప్రతికూలముగ నుపన్యసించుచున్నారనియు, వీరు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారిచే ప్రేరేతులై యిటుల ప్రవర్తించుచున్నారనియు కొంతకాలముక్రిందట ప్రకటింపబడెను. రుస్తుంజీగారు ప్రెస్సుపత్రిక కొక లేఖను వ్రాయుచు, లేబరుప్రభుత్వమువారు తగిన సంతకాతిన్యము జూపుటలేదని సూచించిరి. త్వరపడి హిందూదేశమునకు వరములిచ్చిన, హిందూదేశము ఇంగ్లండువశమునుండి జూబోవు ననియు, హిందూదేశమునకు తీరనియాపద ఘటెల్లుననియు, విద్యాధికులు పరిపాలనార్హులను జూపలేకబోయి రనియు, స్వరాజ్యము సిద్ధించిన బ్రాహ్మణ నిరంకుశత్వ మధికమగుననియు, అందుచే కన్నర్యేటిపులే పరిపాలింపదగినవారనియు, రుస్తుంజీగారు బ్రిటీషు వోటరులను హెచ్చరించిరి. బ్రిటీషు వారి కన్నను వీరు ఎక్కుడు ఆతురము గనుబటులు ఎంత విచిత్రమో చెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టియసందర్భపువ్రాత లన్నియు జేరి, లేబరు పక్షమువారిని లిష్టుదారిలో బెట్టెను. పరిపాలనాధికారమును వదలుకొన నున్న సమయమున, లేబరు ప్రభుత్వము వారు తీవ్రనిర్బంధములకు నమ్మతి జూపవలసి వచ్చెను. తమ కీర్తిపటములను కోల్పోవ వలసి వచ్చెను. కన్నర్యేటిపుల యార్భటములను, భారతీయులు స్వయంకృషివలననే ఎదుర్కొన గలుగుదురు. స్వరాజ్యసిద్ధి నాటకపరమ ప్రయత్నములను పోద్రోలగలుగుదురు. బెంగాలు నిర్బంధముల వలన, భారతీయులకు నష్టమునకు మారుగ లాభమే గలిగెను. రాజకీయకక్షలు తమతమ విభేదములను మరచి ఏక మయిరి. స్వరాజ్యపక్షము నణచి వేయు ప్రయత్న మికమీద సాగితానేరదు. గాంధీ, దాసు, నెహ్రూ మున్నగు నాయకులచే నడుప బడెడిస్వాతంత్ర్యోద్యమము విచ్చిన్నము గాజాలదు. జాతీయ సంయోగావశ్యకతను ప్రజలు గ్రహించుటచే, హిందువుల మహమ్మదీయుల మధ్యను, హిందువులలో ఉన్నతజాతుల నిమ్నజాతుల మధ్యను మరల చీలిక గలిగించి, ప్రతిపక్షులు లాభముపొంద గలుగుదు రనుట కల్ల.

బర్మెను హెడ్డు ప్రభువుగారు

నూతన ఇండియామంత్రి యగు బర్మెను హెడ్డుప్రభువుగారి పరిపాలన మెటుల పరిణమింపునో యని పలువురు విశ్లేషించుచున్నారు. బర్మెను హెడ్డుప్రభువు గారు 1920 వ సంవత్సరమునం

భారతదేశము - కార్మిక ప్రభుత్వము

లండనుపైమ్మ తీవ్రఖండనము

అక్టోబరు 28 వ తేదీ 'లండనుపైమ్మ' యాక్రిందివిధముగ ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయుచున్నది:—

కార్మిక ప్రభుత్వమున భారతదేశపరిస్థితులు చక్కబడెనని మాగ్డనాల్డుగా రీమధ్య జెప్పుకొనిరి. ఈమాటనుభారతదేశపత్రికలెరింగినవా రెవరును ఒప్పుకొనజాలరు. నిజముగానా కార్మిక ప్రభుత్వమువచ్చిన నాటికన్న ఆధ్వాన్నముగ నున్నది. అక్కడక్కడ యేదోభుభమాచనలు గాన్పించును. పంజాబును క్రొత్తగవర్నరు సర్ మాల్మోం హెయిలీ వచ్చుటచేత ఆయన జాగ్రత్తగా అకాలీయాంధోళనమువడినట్లొందిరి. భారతకాసనభవనసంతకమాత్రము కాంతముగనే జరిగిపోయెనుగానిఅచట గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు అల్లరి కవకాశమునిచ్చిరి. భారతదేశములో నెన్నికప్రజలు బడియెను బ్రిటిషు ఉద్యోగులు సహనముతో చక్కగపనిజేయుచున్నారు. కానియేమిలాభము? పై అధికారము తగ్గిపోవుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధాన మొక ప్రయోజనమునేమియు నూచించుటలేదు. అందువలన విభేదకశక్తులు విజృంభించుచున్నవి. ఇట్టి వ్యవహారములు భారతదేశములో నెన్నియోసంవత్సరముల నుండి ముదురుచుండుటచేత పట్టుమని దీనికంతకును కార్మిక ప్రభుత్వమే కారణమని చెప్పజాలము. ఐనను ఆవ్యవహారములు మరింత ఆధ్వాన్నముగాకుండ నేమాత్రమును ఆపలేకపోయిరి. వారు ధైర్యములేక యేమియుచేతగానివారిపలే చూస్తూ ఊరకుండిన చెప్పవలయును. లీనిజేషికము నూచనలను వెంటనే ప్రయోగించి యెంతయోకష్టపడి వేధజేందుచున్న భారతదేశపు సర్వము ఉద్యోగులను ప్రోత్సహపరుచుటకు వెనుకముందాడిరి. మరియొకటి ఆలివియరు ప్రభువు ప్రసంగములుజూడ తీవ్రముఖ్యసమస్యతో నాటలాడుచున్నాడనుభావమును భాంతీయలకును ఇంగ్లీషువారికిని గలుగజేసిరి. అయినఁక ఊరుపేరులేని భారతఅతివాదికి వ్రాసినలేఖ కలతగలుగజేసెను. ఇకను సి, ఆర్, దాసుగారి సాధుచర్యను ప్రశంసించుటతో ఆవేశపరులగు స్వరాజ్యపక్షమువారి గాంభీర్యమును చూడజేసెను. మాగ్డనాల్డుగారే యింకను కొన్నిరోజులపాటు వ్రాసిన లేఖలను చూచుచున్నామని చెప్పెను.

అప్పటికిని దాసుగారు యీ శేరస్థుని ఉద్దేశ్యముల ప్రస్తుతించుచు తనపత్రిక యగు 'ఫ్లావర్'లో తదుద్దేశ వ్యాసముల ప్రకటనకు తావిచ్చెను. ఆయన విప్లవోద్యమము వ్యాపించియున్నదని తెలియునని భావించుచు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము స్వరాజ్యపక్షమువారు కోరినదానికీర్త్య కొననియెడల క్రమము అనగా తనపక్షమువారు విప్లవమునకు దిగవలసి వచ్చునన్నటుల నూచించెను.

ఇట్టి విప్లవకృత్తము లొక్క బెంగాలులోనే జరుగుదుమని డునెడల భారతవ్యవహారముల గూర్చి అంత వేధజేంద నక్కరలేదు. దురదృష్టవశాత్తు భారతకాసనభవన, సంఘములు కొన్ని న్యాయవిరుద్ధములని ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమున కధికారమిచ్చు క్రిమినలు లాసవతణచట్టమును రద్దుజేయుచిట్లు సంగీకరించుట కిదేసమయ మనుకొనిరి. విప్లవముల నణచుటకు నియమింపబడిన ఆఫీసరులు, బిల్లు నిబంధనలను జవదాటిన దప్ప అల్లరుల నణప వీలులేకుండ నుండునటుల జేయుచు ఒక బిల్లును నెలెత్తుకమిటి విచారణకు బంపిరి. ఈబిల్లులను భారత ప్రభుత్వము లక్ష్యపెట్టునని యేమాత్రమును తలంప నక్కరలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు 1818 బెంగాలు రెస్యలేషను III నున్న అట్టిరి బంధనలనున్న గూడ రద్దుజేయవలెనని కోరెదరు. ఈ నిబంధన లున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు క్రిమినలుకోడ్డుక్రిందికి రాకున్నను, అల్లరులకు కారణమగు వారలచర్యలను కట్టివేయుట కధికారముగల్గియుండుదు. ఈనిబంధన యుండుటవలన యేయేజిల్లాలలో నీవిప్లవాంధోళనకారులున్నారో అచటనుండకుండ ప్రజలలో నెట్టిపలకుబడిలేని చోట్లకు ప్రవాస మంపుటకు మాత్రముపయోగముగ నుండెను.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రోద్బలమువనరము

తెలపు లైనప్పటినుండియు, బెంగాలులోని ఆకాంతిపరిస్థితులు కాబినెటుకు చెలుపబడుచునే యుండెను. ఈసమయమున భారత ప్రభుత్వమునకు సీమనుండి మంచి ప్రోద్బలముండవలయును. కాని యేపరిస్థితులైనను ఉపద్రవకరముగ లేకుండ వలెనన్న ఆప్రభుత్వమే రాజకీయముగను పరిపాలనా విషయములందును ముందోకచర్య నవలంబింపవలయును. ఈమధ్య వత్సరములప్పటివలెగాక యేదో గట్టిపనిని జేయవలసిన తరుణము వారికివచ్చినది. రాజద్రోహము అల్లరులకు పురిగొల్పినవారిని చంపుకొనుటతో బోసిచ్చిరి. ఐతే అవ్యవస్థను వారినికూస

స్థు పార్టీవిధానము దూరవృత్తినిన్ని, రాజకీయవిజ్ఞానమునున్న నూచించుచు సంస్థానమునముగ నున్నది. ఇప్పుడున్న భారతమంత్రయొక్క అసంబద్ధవిధానమువలన భారతదేశములోని గాంభీర్యక్రియలు నిరాశాపూరితులైరి. ఇప్పుడు వారికి నూత్న ధైర్యమును వికాసమును గలుగలపు. మాదేశీయులకై పాటుబడుచున్న బ్రిటిషుస్త్రీపురుషులకు ప్రోత్సహము నొసంగును.

ప్రస్తుతము భారతదేశపరిస్థితు లిట్లుంటుకు సోషలిస్టుపార్టీదే తప్పని నిస్సంశయముగ జెప్పగలము. సోషలిస్టుపార్టీ సభ్యులు కొందరు గావించిన వివరకోదంతములవల్లను, వారు గతకాలదివత్సరములలో కథలందుగావించిన తీర్మానాలవల్లను కార్మికపక్ష మధికారమునకు రాగానే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గాకున్న వెంటనే దోమిని యను హాం రూలులైన నిచ్చెవరని భారతదేశములోని అతివాదుల కాళగల్గెను. ఇట్టియుదంతములను కార్మికపక్షమునందలి సామాన్యసభ్యులేకగాక, సోషలిస్టు కాబినెటు ప్రధానమంత్రులును, ప్రధానమంత్రిగూడ గావించెను. లండనులో నొకధియేటరునందు జరిగినసభలోకాస్త్రీ గారుకన్యాసమన్యపై మువ్వసింపినపుడు మాగ్డనాల్డుగారధ్యక్షులుగనుండి గ్రేటుబ్రిటను యుద్ధసమయమున జేసినవాదానముల ప్రకారము భారతదేశమునకు సంపూర్ణస్వపరిపాలన మొసంగవలసినధర్మముగలదని గట్టిగ జెప్పిరి. కావున క్రిందిటిజనవరిలో ఆస్పిక్రుగారు సోషలిస్టుపార్టీ కళికారమునకువచ్చునటుల జేసినపుడు భారతదేశపుగతి యేమగునోయని భయపడుచుంటిని. భారతదేశము గ్రేటుబ్రిటనునుండి విడిపోవునెడల బ్రిటిషుపరిపాలనము బాగుండకపోవుటచేత గాక, యూరోపులో అనుభవవిజ్ఞానములు లేని రాజకీయవేత్తలు కాగున్నసభలో జాపు అసహనమువల్ల నని అభిప్రాయపడుచుంటిని.

మాగ్డనాల్డుగారు ప్రధానమంత్రి యగుటకు కొంచెము ముందు మద్రాసులోని 'హిందూ'కు వ్రాసినలేఖ మాధ్యమమును కొంతదీర్చెను. కొంచెమని చెప్పట మాగ్డనాల్డుగారు పట్టిలుగొట్టుటలో పేరుబడిరి. మరి మాగ్డనాల్డుగారు 'హిందూ'కు వ్రాసినలేఖలోని ధైర్యము జరిగిన సంగతులనుబట్టి ధృవపడలేదు.

సోషలిస్టుపార్టీ అధికారములోనికి రాగానే భారతదేశమునకు

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచిక

స్వల్పాంశ!

ఎప్పటి తీరున రాజాపు 'క్రోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నాము. ఇందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి గాయద్వయమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల విభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాండ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁ గార్యమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలము గానేరదు. చింతాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపువ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. గావున వ్యాసములు 1924 దినంబరునెల 31-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, తర చిత్రములును సంపూర్ణవివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక కుని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింపఁ గోరువారట్టి చిత్రములను వాని సంపూర్ణవివరణములను నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే పంపవలెను.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్రపత్రికాధికారి.

1924 భారత దేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగుట ప్రజలకొరకు ప్రజల ప్రభుత్వమును స్థాపించుగాక, బ్రాహ్మణానిరంకుశత్వము నాపించుటగునని చెప్పదగును.

నేను ఆసియా, యూరోపు, అఫ్రికా, ఆమెరికా దేశ కులం అంటిని, ముప్పదియేండ్లనుండియు చరిత్రను గమనించుచుంటిని. ప్రపంచమంతటను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము కాంతికిని, శ్వాసమునకును, స్వాతంత్ర్యమునకును పనిజేయుచున్నదను నమ్మకమును వ్రాతలందును, ఉపశ్వాసము లందును ప్రకటించితిని. ఈసామ్రాజ్యాభివృద్ధితోనే శాశ్వతభవిష్యత్తు గూడ ఆధారపడి యున్నదని నమ్మకమును, ఆసామ్రాజ్యము దుర్బల మగునెడల నాగరికప్రపంచమున కంతకును మూడినదని చెప్పవలెను. కావున బ్రిటిషు సామ్రాజ్య గౌరవమును, భారతదేశ కాంత్యభివృద్ధిలను మనమునం దిడుకొని బ్రిటను స్వల్పములగు రాజకీయభేదాభిప్రాయములను వీడి యేకమై సోమలిజము, బోల్షివిజములను ధైర్యముతో నెదుర్కొనవలెనని కోరుచున్నాను.

1924

"హిందూదేశము మనకుండదగినదేనా?"

1920 సంవత్సరములో బర్మెన్ హెడ్ గారు సందేహకాల్ప పత్రికలో నొక వ్యాసమునకు జవాబుగా నిట్లు వ్రాసియుండిరి:—

"హిందూదేశము మనకుండదగినదేనా?"

యను ప్రశ్నను కొన్ని దినములక్రింద నడిగియుండిన యెడల రాచకీయపక్షములందు కొన్ని తెగంవారు ఆశ్చర్యము నందియుండెడివారు. హిందూదేశ పరిస్థితుల నెరిగినవారు హిందూదేశ సమస్యలను సంపూర్ణముగ నరయుచున్న వారు. మీ సర్తతులు మాత్రమే కాదు—ఆంగ్లదేశపు సరతులు అమ్ముడు పోవుటకు, ఆంగ్లదేశమునకు కావలసిన ఆహారాదుల నిచ్చుటకు, ఆంగ్లదేశమునకు మడివస్తువుల పంపుటకు, ఆంగ్లదేశ వృత్తులను పోషించుటకు, ఆంగ్లదేశమున కన్నివిధముల మరగా

సరమైన ముడివస్తువులు, ఆహారపదార్థములు, హిందూదేశమే కదా పంపినది. యుద్ధమునకు పూర్వము హిందూదేశము ఎగుమతిచేసినవరకు గుమారు 2250000000 రూపాయల విలువగలది. ఇందు నాల్గవ వంతు ఆంగ్లదేశమునకు (స్కాటులాండ్ విల్లెండ్లతో సహా) 100కి 40 వంతున సామ్రాజ్యమున కంతయు పంపబడినది. ఈ ఎగుమతులందు రియ్యము, ఇతర ధాన్యములు, ముడిజనుము, తీన్ని, దూది, రేయాకు, తోట్లు, నూనెవిత్తులు ముతకమేంగనీస్ లోహము మొదలగునవి కలవు. ఇక దిగుమతుల విషయ మాలోచించిన యుద్ధమునకు పూర్వము ఆంగ్లదేశపు సరతులు 100కి 70 వంతు లుకలవు. 100కి 70 వంతులు సామ్రాజ్యదిగుమతులకలవు. వీనిని బట్టిచూడ ఆంగ్లదేశమునకు తగినబజారు హిందూదేశమేయని తోచకపోదు. కాని యిప్పుడు మనవక్త్రము తగ్గినందులకు కారణములు వేరుగానవచ్చి. జపాను ఆమెరికాలతో పోటీలో ముగ్గురు మునిలుషుడొక్కడొనినచో మనమీ సామ్రాజ్యము నందొకభాగమునను నూపాతో హిందూదేశము మనకు ప్రాముఖ్యము నీయకపోదు.

హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునకు కొలికిపూసవంటిది

మనల నిపుడు బాధించు ప్రశ్నకు జవాబుగా హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునం దొక ఆయువుపట్టని చెప్పవలసియున్నది. మనము రాచకీయముగను, వాణిజ్యవిషయముగను ప్రాముఖ్యతీనత్వమును గోరుదుమేని హిందూదేశమును గూర్చి పూర్వులకు గల యభిప్రాయముతోనే మనముగూడ నుండదలచితిమేని మనము మూర్ఖులమగుచున్నాము. మనము హిందూదేశమును భరింపజాలని పంపలమగుచున్నాము. హిందూదేశమును వదలుకొనుట ఆయువుపట్టును ఛేదించుటయగును. కొలికిపూసను విరుగగొట్టుట యగును. హిందూదేశము పోవునేని అది సామ్రాజ్యవిచ్ఛేదనకు మొదటి సోపానముగను. భూమియందున్న మారుమూల చోటులకెల్లను కాంతినిచ్చినట్టి హిందూదేశ ప్రజలస్థితుల బాగుపఱచిన దాంగ్లదేశము. లాత్వరుల నిచ్చిన దాంగ్లదేశము ప్రాణములకు ఆస్తులకు భద్రము చేయవచ్చినది. అన్నివిధముల నభివృద్ధి కలుగజేసినది. నాగరికత హెచ్చించినది. ఇప్పుడు హిందూదేశము సగంపాలనము కోరుచున్నది. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునం దొకభాగమైయుండి, ఆంగ్లసిగ్గున నడచుట కలదుయందునను సంపూర్ణముగా

కాన్వెన్షన్ల విజయము

నూతన కాబినెట్టు నిర్మాణము

బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువుగారు యిండియా మంత్రిగ

నియమించబడెను

పత్రికల వ్యాఖ్యలు

కలకత్తా, నవంబరు ౪:— నూతనముగ నిర్మాణమున నున్న బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువుగారు యిండియా మంత్రిగ నియమించబడెను. ఆయనకు "బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు" అను అంగ్ల హోదాపత్రిక యిట్లు ప్రాయశ్చయిస్తుంది: ఇంగ్లాండులోని నూతన ప్రభుత్వమునందు మేధావంతులకలసిరి. కాన్వెన్షన్లకులయొక్క విజయమువారిపట్టి విజయమాత్రమేగాదు, ఇది ఆంగ్లజాతివిజయము.

"స్టేట్స్ మెన్" పత్రిక

కలకత్తా, నవంబరు ౪:— బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువును హిందూదేశకార్యదర్శిగా నియమించినందులకు వ్యాఖ్య నొనర్చుచు కలకత్తా "స్టేట్స్ మెన్" ఆంగ్ల హోదాపత్రిక యిట్లు చెప్పుచున్నది: బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు కిది నూతనరంగము. విమర్శకులాయనకులైన అదనిచ్చి సామరస్యమును జూపవలయునని గోరుట యుక్తమైనది. సంస్కరణములో విధించిన పది సంవత్సరముల గడపును యింగ్లాండునందు రాజ్యపు సామాన్య యెన్నికలసమయమునకు వచ్చును. హిందూదేశపరిపాలన విధానముదేదో యొక మంచికార్యమొనర్చి వారియొక్క పరిపాలనకాలమును ముగియుండ బర్మిన్ హెడ్ గారు చేయవచ్చును.

"వై నీరు" పత్రిక

అలహాబాదు, నవంబరు ౪:— హిందూదేశ కార్యదర్శి పదమునకు బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువుగారు నియమించబడిన సందర్భమున ఆంగ్ల హోదాపత్రిక యిట్లు "వై నీరు" పత్రిక నిట్లు ప్రాయశ్చయిస్తుంది: వర్తమానమందు ప్రజల జీవితమునందు బాల్కనీయముననున్న బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువుగారి కరని యనకదప్పదు. హిందూదేశ పరిపాలన బాధ్యత వీరి హస్తమునందుంచబడినది. బాల్కనీయ గారును, వీరి పార్టీవారును రాజ్యపాలనా భారమును దీసికొనుటకు పూర్వమే నియమింపబడిన విధానముకే బర్మిన్ హెడ్ గారు అనుబంధం చేపట్టెదరు.

"లిబరల్" పత్రిక

అలహాబాదు, నవంబరు ౪:— ఇంతవరకును కాబినెట్ సభ్యులగు నియమించినవారి చేర్చు వారొనించిన కార్యములను బరిశీలించగ హిందూదేశమునకు బర్మిన్ హెడ్ గారు కార్యదర్శిగా నియమింపబడినందులకు హిందూవారు ఆలంబితులై నవనరములేదు. నూతన మంత్రివర్గమునందు వారిదివరకు జూపి కత్తిసామర్థ్యములంతరింపవు. వైకాంటు వారిపాస్, కుర్చీ పాస్, వార్డు మాట్, వైకాంటు రైల్వే, ఎడ్జిన్ మాంటేగు మొదలగు హిందూకార్యదర్శులవలె నేపాభావములను జూపిపేరు ప్రతిష్ఠ వీనూతనకార్యదర్శి సంపాదించునోలేదో భావిపక్షాదులు తెల్పగలవు. హిందూదేశ ప్రభుత్వములో యిద్దరప్రాతప్రధాన న్యాయమూర్తులకలయిక నులభించెను. టోరీ ప్రాతప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు ఎక్కువకాలమును భారతీయులకు చేయవలయునని కోరుతుంటు ఉచితమైనదిగాదు.

"సివిల్ అండ్ మిలిటరీ గజెట్టు"

లాహోరు, నవంబరు ౪:— బాల్కనీయ గారి మొదటి కాబినెట్ నందు మాండ్యును, సాధారణ తెలివితేటలుగల వారేగలరని నది నిశ్చయపడినది. నూతనకాన్వెన్షన్ ప్రభుత్వ మినిందకు గురికాదు. బలిష్ఠమైన కలయికగల మంత్రివర్గంలో బాల్కనీయ గారి నూతన ప్రభుత్వము పార్లమెంటు సభ్యులసందర్శింపనున్నది. చర్చిలుగా లేకారణములచే నసంతృప్తులై కోకారణములచే బర్మిన్ హెడ్ గారును కలతపెట్టబడుటచే బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువును యిండియా మంత్రిపదవికి ఎన్నుట అంత సమంజసమైనది గాదని లాహోరు ఆంగ్ల హోదాపత్రిక యిట్లు "సివిల్ అండ్ మిలిటరీ గజెట్టు" ప్రాయశ్చయిస్తుంది.

"మున్సిల్ పబ్లికర్"

లాహు బర్మిన్ హెడ్ గారు యిండియా కార్యదర్శిగా మండ్యలినచో సర్ బాల్కనీయ గారు హిందూదేశమునకు సహాయ కార్యదర్శిగా బాల్కనీయ గారు నియమించినయెడల బాగుగనుండును. మార్చి లాహోరు దివిపురుగు గొంతకాలము ప్రత్యక్షమైన పరిపాలనను నొనర్చెదరు. వంగరాష్ట్రమునకు కలిగ

నిర్బంధకానము లములులోనికి వచ్చెను. తక్కిని హిందూదేశ మంతటను యిది అములులోనికి రాజ్యాంగ వాతావరణముం ద్యమునుబోగొట్టి దేశీయులందరి నేకముఖులను గావించెదరు.

"బుదేమాతరం" పత్రిక

భారతదేశ ఆశయములపట్ల విముఖులగునట్టి వారు హిందవ కార్యదర్శిగా నియమింపబడుట నీదేశముయొక్క దురవస్థము. కాని బాల్కనీయ గారి యొక్క కఠిననిర్బంధవిధానమును మనము సంతోషపూర్వకము నంగీకరింపవలయును. నిర్బంధ కానన ప్రయోగములే దేశీయుల ఐకమత్యము బలపర్చుట కనువై ప్రభుత్వముయొక్క దాడి నెదుర్కొనుటకు తోడ్పడును. ఈ విధముగ జూచినయెడ మా స్థానాల్లు గారి హయాము చే హిందూదేశమున కమితవస్థము సంభవించెనని ధైర్యమలయును.

"ప్రతాప్" పత్రిక

బ్రిటిషు దేశీయుల ఎన్నికలందు హిందవులకేమియు జోగ్యములేదు బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు హిందవదేశమంత్రిగా నియమింపబడుటచే హిందూదేశీయులు విచారించవలసరములేదు. పీఠప్రభువుకంటె నీయనచెడ్డవాడు కాజాలడు. బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు మేధావంతుడని మనమొప్పుకొనవలయును. కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వమునందు మంత్రియగుటచే హిందవులకు లాభములను ఆపేక్షింపగూడదు.

"కరమ్ పీర్" పత్రిక

హిందవ కార్యదర్శిగారిని గురించి భారతీయులకేమియును చెలియదు. అధికసమాచారము లాయనవిషయమై చెలిసి కొన నవసరముగూడలేదు. భారతదేశమున రాధీనవియొలున్నంత కాలమును యింగ్లాండులో యేమంత్రివర్గమునందు రాజ్యభార మున్నగతమైయున్న నొక్కటియే కార్మిక ప్రభుత్వ మేమేమో లాభము లిందయాకు చేయవలసి అధికముగ దెక్కండ్రుదలచిరి. వారి అధికారమునందు నిర్బంధముల కార్యములు తగ్గలేదు.

"హిందూ" పత్రిక

కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వము హిందవుల ఆశయము లెంత మాత్రమును గౌరవించనని భారతీయుల ధైర్యమగును. పిలయన, నోకముల యెక్కిన పరిపాలించినను విధానము కాన్వెన్షన్లకుల మతానుగుణ్యముగ నుండును. కనుక భారతీయులు హిందవ కార్యదర్శిగారి ఆశీసువిషయమున నెక్కువగ శ్రద్ధజూపెదరు. కాని పిలువలెంతవలె లాయడో జాగ్రత్తగా ఉక్కుచట్టవిధానము బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువుగారు అనుబంధం చేపట్టెదరు. ముగిసావలకుండ చేసెదరని నమ్మవచ్చును.

"జమీందార్" పత్రిక

కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వమునకు రాగనె వీరిలోని గడ్డకట్టినవారి పార్టీయొక్క ("Die-Hard" Party) భావమును విశ్రాంతిచేయు జన్మహక్కులను భారతీయులు తీసికొనుటకుండి నూడచెరకనియెడ స్వరాజ్యకేవలము అగతహితమైనది. నూతన కాబినెట్ లో మేధావంతులుగలరు వీరిని ఎన్నుకొనుటయందు జాతీయులగు వారి పరిశీలన కేక్తికాసింపదగినది. ఐనప్పటికిని కాబినెట్ లో సభ్యులందరును కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వమువారి కనుక భారతీయులు లుబ్ధులారనవసరములేదు.

"నియంత" పత్రిక

భారతీయులందరును నూతనకాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వముయొడ సంతసముజూపవలయును. ప్రస్తుతము వంగరాష్ట్రమునందు బాల్కనీయ నిర్బంధకానన ప్రయోగము కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరు. భారతదేశమునందలి వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారు నయే కాశయ బద్ధులై ప్రభుత్వము నెదుర్కొనుటకు క్షేడియంతయో తోడ్పడెను. సామ్రాజ్య అధికార నిర్వహణమును నిర్వహించుట యిందులందు చాలపట్టుదల జూపునట్టివాడగు నూతన భారతదేశమంత్రి ఎల్లరకును చిరపరిచయంలే. కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వము లందు నెలవడిన వ్యాఖ్యలనుబట్టి హిందవోద్యమము పట్ల నూతన కార్యదర్శి అవలంబింపబోవు పద్ధతులు సువ్యక్తమగుచున్నవి.

"ట్రీబ్యూను" పత్రిక

అమృతసరము దురంతము లసందర్భమున లాహుబర్మిన్ హెడ్ గారు గావించిన ఉపన్యాసమును లిబరలువార్తాపత్రికలు జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుటచే వారిని హింద కార్యదర్శిగా నియమించినందులకు భారతీయుల కిదియానకమునందగుల అభిప్రాయములందు ముప్పుబట్టింపజాడు. ఈ ప్రభువుగారు విరసించినట్లు అమృతసరమునందు బ్రిటిషువారి రాసరిన చార్టర్ ములను నిరసించినప్పటికిని హిందవ అభినివేశములందును పురోభివృద్ధిని విముఖులగుటకు అవకాశముగూడగలదు.

(ఆ. ప్రె.)

"నన్" పత్రిక

రంగూను, నవంబరు ౪:— దేశీయ భావములందు ప్రమ రింపబడుచున్న "నన్" ఆంధ్ర బర్మాదేశపత్రిక నూతన కార్యదర్శినియామకము విషయమున నిట్లు ప్రాయశ్చయిస్తుంది: ఇటువంటి సమయమున బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు వంటివానిని కార్యదర్శిగా నియమించుటచే నెవ్వరును నిరాశ చెందరాదు. ఇంగ్లాండు హిందూదేశ సమస్య విషయమున మూలభావము నవలంబించలేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఐరిషు స్వాతంత్ర్య ఉద్యమముపట్ల జూపిన ప్రాస్థుత్వపట్టి నూతనకార్యదర్శి హిందూదేశసమస్య విషయమున జూపినచో భారతదేశమువలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కంతమాత్రము బలము కలుగజేయదు. సామ్రాజ్యముయొక్క దుర్బల అంగముగ నీదేశము గన్పించును.

(ఆ. ప్రె.)

బికనీరు మహారాజాగారి ఆగమనము

తైము ఆఫ్ యిండియా విలేఖరి సందర్శనము

బర్మిన్ హెడ్ ప్రభువు

గారిని యిండియా మంత్రిగ నియమించినందులకు సంతసించిరి.

బొంబాయి, నవంబరు ౪:— బాలిసమితి యొక్క ఐదవ సమావేశమునందు పాల్గొనుటకు వాకు పోయిన బికనీరు సంస్థానాధీశ్వరుడు నిన్న బొంబాయిచేరినా. "తైము ఆఫ్ యిండియా" విలేఖరి సందర్శింపగా వారిట్లు చెప్పిరి:— "కడచిన బాలిసమితియందు విక్రీలీ ప్రాముఖ్యము గాంచిన యంతము ఆయంధ సమస్య చాల దేశములు మూలనిర్ణయపత్రిక (Protocol) అంగీకరించగనే ఆయాభములను దగ్గించుట కొక అంతర్జాతీయ సమావేశము గావించబడును. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు అందు పాల్గొనవచ్చును. బర్మిన్ హెడ్ గారిని హిందవ కార్యదర్శిగా నియమించినందులకు సంస్థానాధీశ్వరుడెంత సంతోషపరవశుడయ్యెను. స్వల్పకాలములో యిండియాలోని విషమపరిస్థితులను నూతన ప్రభుత్వము వారెదుర్కొని సదభిప్రాయముతోను సానుభూతితోను సమస్యలను పరిష్కరించు నూతన లీయ మునునందు మహారాజాగారికి గన్పట్టెను. సుశీతమైన ప్రభుత్వమును తగినబలమునుగల నూతన కాన్వెన్షన్ల ప్రభుత్వము రాజ్య దురంధరత్వము జూపి నిర్దిష్టమైన యేర్పాటు గావించి బ్రిటిషు ఇండియా యొక్క యు, సంస్థానముల యొక్కయు శాశ్వతమైన అభినివేశములను తీర్చి ప్రజలయొక్కయు సంస్థానీయులయొక్కయు విశ్వాసమును బడసి భారతీయులు కాన్వెన్షన్లకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో వంటియుండుటకును ఉభయదేశములను పరస్పర సహాయము చేసికొనుచు నుండుటకును గలవికాలదృష్టితో బాల్కనీయ ప్రభుత్వమువారు మెలగుదురని నే విశ్వసించుచున్నాను.

మద్రాసు స్టాల్ కాన్ గోర్టులో

1924 వ సం|| స్టూటు నెంబరు 4458

వాదులు:— యం. వి. సుబ్బయ్య శెట్టి, ఆర్.ఎస్.

ప్రతివాదులు:— 1. పి. వి. జెయరాం శెట్టి, 2. క్రిష్ణమూర్తి శెట్టి, 3. ఆమిర్ ఆహమ్మదు సాహెబు, 4. కుదూస్ సాహెబు.

పునుమల్ కేటలో పి. వి. జెయరాం శెట్టి, జె. ఆమిర్ ఆహమ్మదు సాహెబు వేరుతో పైకనుపరచిన, 3, 4, ప్రతివాదులయిన ఆమిర్ ఆహమ్మదు సాహెబు, కుదూస్ సాహెబు, పీర్లు జుఫుర్ బాగ్ వారును, సదరు 3, 4, ప్రతివాదులకు తెలియచేయడమేయనగా.

సదరు వాదులు 1922 వ సంవత్సరం జనవరినెల 21 వ తారీఖున మద్రాసులో జుఫుర్ బాగ్ వారు సదరు ప్రతివాదులకు విక్రయముచేసిన బాపతుకుగాను సదరు వాదులకు సదరు ప్రతివాదులు యివ్వవలసిన బాకీ రూ. యలు 949.0-6 కు సదరు ప్రతివాదులమీద సదరు కోర్టులో దావాచేయించు సదరు నెంబరు 3. వ జడ్జివారిముందుగా 1924 వ సంవత్సరం నవంబరు నెల 20 వ తారీఖున విచారణజరుగును గన్ను ఆగోజున మీరు హాజరుకావలసినది. హాజరుకానియెడల యెక్స్ పార్టిగా విచారణ జరుగునని తెలుసుకోవలయును.

నవంబరు నెల ౪ వ తారీఖు } ఎ. సూర్యనారాయణయ్య }
సుదూసు 1:24 వ సం|| } వాదుల వకీలు

ప్రస్తుత విద్యావిధానము
మరేమీనమైనదా?

ప్రొఫెసరు రామనాథనుగారి యువన్యాసము

"ప్రస్తుత విద్యావిధానము మరేమీనమైనదా? కాదు" పచ్చప్పకళాశాలయందు ఇదివరకు ప్రొఫెసరుగ పనిచేసి ప్రస్తుతము విరమించి విశ్రాంతిగొనుచున్న రామనాథనుగారు ప్రస్తుత విద్యావిధానమునుగురించి కనివారము సాయంత్రము పై కళాశాలయందు ప్రొఫెసరుప్రహ్వంగా యధ్యక్షతక్రిందనువస్య సింపుచు పై యుభిప్రాయమును తెలిపిరి. "ఆధునిక భారత దేశ మందు మతభేద తగ్గిపోయినదియు భారతీయ యువకులందు మత భేదము అందువలనగలుగు సద్గుణములును చాలలో పించు చున్నవనియు నొక ఆలోచన వ్యాపించుచున్నది. ఈ ఆలోచన కుపాధ్యాయుల దృష్టిగండి ప్రత్యుత్తర మొసగినది. ప్రస్తుత యువకులలోపములకు యుపాధ్యాయుల లెంతమాత్రమును బాధ్యులు గాకాలరు. వినయవందేవో కొన్నిగుంటలకాలము మాత్ర ము విద్యార్థులు పాధ్యాయుని వద్దకు వచ్చి పాఠముల జరుపుకొని వెడలి పోయెదరు. ఆ కాలదికా లములోనే యుపాధ్యాయుడు, విద్యార్థి నంతను మార్చివేసి క్రొత్తవిద్యార్థిని స్వస్థింపజాలడు. అంతియగాక ఆతడప్పుడు బోధించిన విషయములు, విద్యార్థి చెలువలకు వెళ్లినతరువాత వెలు పలవాతావరణముచే కలహాస్యములుగ నొనర్చబడ వచ్చును. విద్యార్థియొక్క ప్రవర్తనను నిర్బంధింపటలో పాఠశాలలు వహించు బాధ్యత ఒక ఆంశముమాత్రమే. అందుచే పాఠశాలల కర్తృకు గుదాని కంటె నధిక ప్రాముఖ్యము నాలోపించిన నేడప్పు యువ కులలోపములకు విద్యావిధానమును నిందింప వీలులేదు.

"పాఠశాలల యందు మతభేద నేర్పడవక పోవుట యొకవిధముగ మంచిది. ఇట్టి మతభేదాలవన, యువకులందు మైత్రికిబదులు విభేదము లధికమగును. అందరము ఒకటియను భావమును సోదరభావమునే ప్రోత్సహింప వలెనుగాని, వారిలో విభేదము కలుగజేయుట కవకాశమొసగరాదు అట్టిభేదముల పెంపొందించు విద్యా విధానము నుండి భగవంతుడు మనలరక్షించు గాక. యువకుల లభనములందు, సంకుచిత భావప్రారంభములగు మతభేదాలనొనర్చినచో, యువకుల ఆత్మలను నాశనమొనర్చినవారి ముగుడుమే గాని, వారి ఆత్మల నుద్దరించినవారము గాకాలము. మతభేదక ములగు గొన్ని పాఠశాలలందు మతముపేరటన్ని కార్యము లొనర్చబడుచున్నవో మనము గాంచుచునే యున్నాము.

"ప్రస్తుత విద్యావిధానమును రెండుభాగములుగా విభజింప విచ్చును. 1. రసాయనికాదికాస్త్రములు. 2. మానవబోధక ములగు సారస్వతము, చరిత్ర, వేదాంతములు ఇందు రసాయనికాది కాస్త్రము సత్యాన్వేషకములు అట్టికాస్త్రములు లాము పరిశోధనల నొనర్చి, సత్యమని గానించినవానినే బోధించు చుండురు. భగవంతుడు లేడని గాని అట్టి నమ్మక ముండరాదని గాని వారు జెప్పరు. యుక్తి యుక్తముగ గానించిన విషయమును అంగీకరించుటకు వారె లప్పుడును సంసిద్ధులుగనే యుందురు 2. మానవబోధక కాస్త్రము లు, వ్యక్తియందు నీతిని, సద్గుణములను పెంపొందింపజేయుటకే పోషకముండును. సారస్వత పతనమున మ యమున భగవద్భక్తి దయాధర్మకౌవముల గురించియు నీతివర్మ లగురించియుతరుగ నందు బోధింపబడుచుండును. విద్యార్థుల కు ఈగుణములు బాగుగ పుట్టు బడుటకుగాను, సారస్వతమునం దు పద్యములు గాను చక్కనిగద్యములుగాను బోధింపబడు చుండును. చరిత్రగూడ, ఇట్టి నీతిబోధకములగు విషయములతో నిం డియున్నది. వేదాంతకాస్త్రముట్టి నీతిప్రవర్తనను నిరంతరము బోధించుచున్నది. ప్రత్యేకముగా మతభేద యొనర్చుచున్నను, సారస్వత చారిత్ర వేదాంత విషయముల ద్వారా దైవభక్తి నీతిప్రవర్తనలు బోధింపబడుచునేయున్నవి. ఇవన్నియు నభ్యసించినతరువాత, విద్యార్థి పృథుడయి పరివర్తనము గలుగుట లేదా వేర్వేరుపాధ్యాయులు ఆవలించుచున్న ప్రత్యేకసిద్ధాంతము లను మతిములను విద్యార్థులకు బోధింపక పోవుచుండవచ్చును. కాని నిజమగు మతముయొక్క భావమును అందరినత్యమును బోధించుచునే యున్నాము.

రోమహరి దర్శన 1-కి రు. 0-8-0

ఈ ధన్యమును నీటితో కలిపి వట్టించిన రోమములుమా నిమిషములలో మొదలగు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము లు పెక్కుడు, మంటుముండెను. రోమములు రాలిపోవును నిప్పులో ధ్వంసము చేయవలెను. మొదరాను - 2000 బి. అను.

మూడవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు-నభ్యులు

వరుస నెం.	పంపినవారి పేర్లు	తల్లి	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపాడపు	నూలు నెంబరు
1	కామిశేని వెంకటరత్నంగారు	మా.కృష్ణ	1757	2856	11
2	కొవ్వలి గోపాలరావు	ప.గోదావరి	970	1750	12
3	అత్తలం బసవరాజు	"	958	900	17
4	జూలూరి తులకమ్మ	"	1620	2000	24
5	తేటలి సీతారామయ్య	"	1035	2025	48
6	అత్తలూరి గోవిందాచార్యులు	"	974	1500	8
7	తల్లాప్రగడ నారాయణమూర్తి	"	992	400	10
8	కరారి అయ్యలరామరాజు	"	976	2000	15
9	దేవులపల్లి సత్యనాథమ్మ	"	1027	2150	51
10	కె. శంకరాచార్యులు	"	1025	165	10
11	జల్లేపల్లి కామేశ్వరరావు	గంజాం	293	1968	15
12	గారెరాజమన్నార	"	884	824	16
13	కారుమూరు నుబ్బారావు	"	1864	2000	26
14	ఇవలూరి సన్యాసీరాజు	"	385	2028	15
15	మారాడ పీరరాజు	"	328	1381	21
16	" జగన్నాథరావు	"	329	1300	16
17	నాభి రామకృష్ణారావు	"	336	1334	20
18	మండవల్లి వీరయ్య	"	1896	1000	11
19	నిమ్మల రామదాసు	"	322	1766	28
20	పోతాప్రగడ లక్ష్మీనరసింహ్యారావు	"	1450	1078	9
21	" వెంకటాచలం	"	1758	3520	34
22	కొల్లా కృష్ణమూర్తి	"	309	1500	11
23	నిమ్మల కృష్ణమూర్తి	"	279	1679	10
24	బులుసు యశ్వన్తి	"	331	1700	11
25	ఉన్నవ వెంకటబలరామమూర్తి	"	282	2002	11
26	దేవరకొండ సీతారామయ్య	"	280	2800	11
27	బామూరు రామకృష్ణారావు	"	306	4000	10
28	కారుమూరు కామేశ్వరరావు	"	1898	2000	20
29	మల్లాది నూర్యనారాయణమూర్తి	"	292	1600	32
30	ఇమ్మిశివెట్టి రామమూర్తి	"	338	2000	22
31	కోరుకొండ జగజ్జననీరావు	"	1759	2100	18
32	డిల్లీ లక్ష్మయ్య	"	274	2000	16
33	బృందావన పాండా	"	275	2000	39
34	పుల్లెల కృష్ణమసుందరరావు	"	273	2120	38
35	ఉన్నవ రామలింగం	"	332	420	18
36	పెనుమర్తి నరసింహ్యం	"	281	2257	10
37	గోపినాథచౌదరి	"	277	4000	27
38	యాళ్ల జనార్దన	"	283	600	10
39	జనార్దన సాహు	"	284	2000	22
40	దేల్లాల వెంకటప్పన్న	"	287	2000	16
41	శిల శ్రీరామమూర్తి	"	342	933	22
42	పూన్నా రామమూర్తి	"	321	2000	10
43	చర్ల నూర్యనారాయణ	ప.గోదావరి	* 1644	800	14
44	తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరి	గుంటూరు	383	2019	22
45	వారణాసి వీరరాఘవస్వామి	"	348	2000	28
46	దైతా నుబ్బారావు	"	345	2500	68
47	చిలుకూరు నూర్యప్రకాశరావు	"	368	2086	21
48	రావూరి రంగారావు	"	364	1700	20
49	మార్కెట్ కోశేశ్వరరావు	"	555	2000	10
50	నాగళ్ల అయ్యయ్యచౌదరి	"	435	2200	14
51	మునగపాటి చిన్నపానుమయ్య	"	427	2000	22
52	వడ్డమాడి ముత్తేశ్వరప్రసాదరావు	"	442	2000	26
53	ప్రభల కృష్ణమూర్తి	"	1602	1500	15
54	కవుతా వెంకటచలంతిరావు	"	416	1500	17
55	భాగవతుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం	"	497	2000	17
56	వీరవరపు వెంకటనరసయ్య	"	1414	450	6
57	పాతూరు నుబ్బయ్య	"	1427	1850	27
58	అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావు	"	394	2000	38
59	కామరాజుగడ్డ వెంకటనరసింహ్యారావు	"	368	2005	20
60	వారణాసి సత్యనారాయణ	"	350	1000	20
61	గంధం సీతాపతిశర్మ	"	414	2340	13
62	అయ్యలెన్న రాఘవయ్య	"	652	1730	15
63	యస్. వెంకట్రావు	ప.గోదావరి	1068	2000	23
64	గుంటూరు యామినీపూర్ణలికమ్మ	మద్రాసు	935	1000	19
65	చెన్నంపల్లె వెంకటరంగాచార్యులు	అనంతపురం	1527	1040	23
66	సంకటి కొండారెడ్డి	"	1528	2520	23
67	పుట్లూరి చినబయ్యపరెడ్డి	"	1548	1200	16
68	కలచవీధు వెంకటరమణాచార్యులు	"	1526	3000	39
69	చీమలవాగుపల్లె నారాయణరెడ్డి	"	1547	1200	17
70	బి. పి. భీమప్ప	"	1760	3800	13
71	బి. చిన్నపిలులరెడ్డి	"	1761	2520	21
72	యస్. సత్యనారాయణరావు	"	1762	820	26
73	వై. పార్థసారథినాయుడు	"	1763	706	14
74	మొవ్వ వీరభద్రరావు	మా.కృష్ణ	775	2395	45

గండిమహాత్మని పూజానిధి

10.11.24

య ధ శ త్రి లి ఙ్గ ద్మ దు దు

చందాళ

పంతులుగారికి చేసిన వనూర్లు

50319-12-8

ఇదివఱకు

24528-1-8

ఇదివఱకు

☞ పూజానిధికి సామ్యమునుబంపు చిరునామా:—క. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, లంబు కెట్టిప్పిడి, మద్రాసు

మత్స్యవనసరమని రుజునయ్యెననియు, బర్హెనుపొడ్డు ప్రభువు సువ్యక్తపరచెను. హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండు తనకు గావలసిన ఆహారపదార్థములను, ముడివస్తువులను తీసికొని పోవుచున్నది. చిటీషు వస్తువులు ఖర్చగుటకు హిందూదేశమే ప్రధాన స్థాన మని బర్హెనుపొడ్డు ప్రభువు గుర్తించెను. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునకు వెన్నెముక వంటిదట అందుచే హిందూదేశమును పోగొట్టుకొనుట బుద్ధిహీనతయగునని, యితడు మందలించెను. బర్హెనుపొడ్డు ప్రభువు సత్యమును మరుగులేకుండ ఎరుక పరచినందులకు సంతసింపవచ్చును. కాని వీరొకసంగతిని గుర్తించవలెను. హిందూదేశ లాభమునకు గాకున్న మూసె, స్వలాభముకొరకయినను ఇంగ్లండు భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరుపవలయును. హిందూదేశమును సామ్రాజ్యమునందు నిలుపుకొనవలయుననిన, ఇంగ్లండు కింతకన్ననువేరుమార్గము లేదు. ప్రజాశయనిరోధమువలనను, తీవ్రనిర్బంధప్రయోగముచేతను, చిరకాలము హిందూదేశమును నిలుపుకొనుటకు సాధ్యపడదని, ప్రాజ్ఞులు గ్రహింపనేర్తురు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును పొందినగాని, దేశమునకు తృప్తి గలుగదని, యొకపక్షమువారు వాదించుచున్నారు. అధికారవర్గనిర్బంధము లధికమయిన కొలదియు, ఈపక్షమునకు బలమధికమగుచున్నది. ప్రస్తుతదుస్థితియే మరొకంతికాలము ప్రబలుచో, సామ్రాజ్యస్వరాజ్య మనంభవమని ప్రజలు తలంపక మానరు. అట్టితరి, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే గమ్యస్థానమని ఎంచబడును. హిందూదేశము నేటిరున నయినను సామ్రాజ్యమున నిలుపుకొనవలయునని యభిలషించెడి బర్హెనుపొడ్డు ప్రభువు, ప్రజాశయసాఫల్యముచేతనే యియ్యది సాధ్యపడునని గుర్తింపవలెను. నూతన ఇండియామౌత్రి యిట్టి యామాత్రము దూరదృష్టి జూపునా? లేక, ప్రాతనిర్బంధమార్గముతోనే తృప్తిజెంది సామ్రాజ్యమున కనర్థము వాటిల్లి జేయునా?

భాషాప్రయుక్తవిభాగము.

కలనల్ ఏటుగాఁ యభిప్రాయములతో నేకీ
భవిచుట సామాన్యముగ దు స్తరము. కాని భాషా
ప్రయుక్త విభాగావశ్యకతను ప్రతిపాదించుచు వీరు
లండను టైముపత్రికకు వ్రాసిన లేఖతో మాత్ర
మేకీభవించెదము. వీరిహితము నాలకించి కన్స
ర్వేటిప్రభుత్వమువారు వెంటనే భాషాప్రయుక్త

రాష్ట్రములను నిర్మించుచో ప్రజాప్రబోధమునకు దారిజూప గలుగుదురు. ప్రస్తుతస్థితిలో భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణము ఐక్యరాజ్యము వాదము నంగీకరింపజాలము. కొన్ని యశాకార్యము లుండిన నుడుగాక, కలిగెడిమేళ్లు విస్తారముగ నుండును. అధికారవర్గమువారు ఆంధ్రరాష్ట్రమును నిర్మింపక బోయినను, కాంగ్రెసు సభవారు నిశ్చించిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు కాంగ్రెసు పనులు చురుకుగ జరిగి యుండుటకు, ప్రత్యేకవిభాగమే కారణ ముకటకు నందియములేదు. తమిళరాష్ట్రముతో గలసియున్న యెడల, ప్రజలలో గలిగిన ప్రబోధము అడవిని గాచిన వెన్నెలచందమున పరిణమించియుండెడిది. చెన్నపురి శాసనసభలో ఆంధ్రుల కెట్టి యశాకార్యములు గలవో విచారించవచ్చును. ఆంగ్లము రాని ఆంధ్రసభ్యుల యనుభవమును హితమును నిరర్థకములగుచున్నవి. క్రజాప్రబోధము మాతృభాష ద్వారాగాని జరుగదు. ప్రస్తుత రాష్ట్రపు ఏర్పాటులు, ఏభాష మాటలాడెడివారి యభివృద్ధిని తోడ్పడుట లేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమును ముందే నిర్మించి యున్నచో, ఈపాటికి ఆంధ్రులలో నెట్టి వికాసము గలిగెడిదో యూహించుట సులభ సాధ్యము. ఇక నయినను రాష్ట్రమును మున్ముందు నిర్మించుట ముఖ్యము. ప్రస్తుతాధికారవర్గపాలనలో వీలు లేకబోయినచో, స్వాధీనభారతవర్షము నందయిననుభాషాప్రయుక్తవిభాగము ప్రథమకార్యమగును. ఉత్కళు లందరును ఏకము గావలయునను ప్రయత్నిముతో ఆంధ్రులు సంపూర్ణసానుభూతి జూపక మానరు. ఆంధ్రులకును ఉత్కళులకును సరికాదువ్రాంతముల విషయమై కొంత భేదాభిప్రాయము గలదని ఎల్ల రెరిగినవిషయమే. ఉభయ సంఘములవారు న్యాయనుగుతీని ప్రవర్తింపవలయునుగాని, మితిమీరిన కోర్కెల దెలుపుట పాడి గాను. కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేయదలచిన విచారణ నిదివరకేగావించిన బాగుండెడిది. ఉభయ సంఘములకును అనుకూలమగు నిర్ణయము జేయుటకు వీలుండెడిది. సిబిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు జరిపెడి విచారణవలన, విశేషప్రయోజన ముండునని దోచదు. సరిహద్దుల విషయమై స్వల్పవిభేదము లుండుట సహజ మయినను, భాషాప్రయుక్తవిభాగము విషయమై దేశమునందెట్టి భేదాభిప్రాయము లేదనుట తేటతెల్లము. భాషావిభాగము ననుసరించి కాంగ్రెసుపనులు నిరాటంకముగ జరుగుచుండు, సరిపాలనము మూత్రము ఏల జరుగదో తెలియదు.

విదేశవార్తలు

క్రొత్త ప్రభుత్వము

అధినివేశమంత్రి

గృహసమన్వయ పరిష్కారము

లండన్, నవంబరు 7:—బార్నిక్లెగారు తమపరిపాలన వర్షమును పూర్తిచేయుచున్నారు.

వచ్చేవారమువరకు ఇతరమంత్రుల నియామకములు చేయ బడవని తెలియుచున్నది. బార్నిక్లెగారు సేటిసాయంకాలము లండనుండి చెక్కుకోగదురు. ఈ పదేశము ప్రధానామాత్యుడు అధికారకార్యాలయము.

ట్రెజరీ (కోశాగారము) పార్లమెంటు కార్యదర్శిగ విరిస్ మాన్యుగారు నియమింపబడిరి. దీనితో ప్రభుత్వవాయకుని యుద్ధ్యోగమును జేర్చిరి.

నెవెల్లీ చాంబర్లెనుగారి కర్తవ్యము

గృహసమన్వయ పరిష్కారము చేయుటకు నెవెల్లీ చంబర్లెగారు యావచ్చుకీని ధారపోయుటకు మునుపటి యుద్ధ్యోగముకంటె తక్కువయ్యుద్యోగమును ఈవార్యయము అంగీకరించిన సందర్భం హేను గారనిరి.

క్రొత్త ప్రభుత్వమున ఇతడు ఆకోగ్యమంత్రిగ నియమింపబడెను.

అధినివేశమంత్రి

లండన్, నవంబరు 7:—అధినివేశమంత్రిగ రెస్టి నెంటు కర్నలు ఆమరీగారు నియమింపబడిరి.

మగొనాలుగారు

మంచి కర్తవ్యము

లీఫీల్డు, నవంబరు 7:—నేడు, 10, ద్వంద్వనిగవీధినుండి మగొనాలుగారు సెలవు దీసికొనిరి. ఇపు డాయన. తమకాలమును విస్తారము సార్వత్రికమున కుపయోగించెదట.

జలాంతర్గాములు డికోనుట

ఇంగ్లీషువానలలో రెండు బ్రిటిషు జలాంతర్గాములు డికోనినవిగాని దెబ్బతగులెదు.

ప్రాంసులో మూలధనముపై పన్ను

పారిస్, నవం 8:—పెట్టుబడిపై పన్నునువిధించుటకు ప్రభుత్వమువారు తమయుద్దేశ్యమును ప్రకటించు టవసరమని యడుగుట కేర్పాటుచేసికొన్న తీర్మానము ప్రస్తుతమాపుచేయబడెను. హరియలుగారు ఇట్లుగోరుటచే జరిగెను. జీవనవ్యయముపెరిగిపోవుచున్నదని గోలచేయుటచే ఇదంతయు బయలుదేరెను. మొదట ఆర్థికపత్రములో వ్యయమును ఆదాయమును పరిపుచ్చనలసియు కొన్నివారములలో నాల్గేండ్లపట్టు ప్రభుత్వమువారి చెడ్డకార్యములను తొలగించుటకు వీలులేదనియు హరియలుగారు నిరి.

ఇబిన్ సాదుగారి బెదరింపు

అరేబియాలో బ్రిటిషువారి విధానము

న్యాయముతో గూడకొన్నది

లండన్, నవం 8:—హుసేనురాజువలెనమునకు ఆతిడే కారణమని మాంచెర్లరుగార్తెయమ వాకొనుచున్నది.

ఆమెరాల్గారు మెక్కాలో లేనపుడే పిల్గ్రీమారికి తమ ప్రయత్నములు సాగుటకు వీలుగనుండు ననుచున్నది.

ఇలిక్ సాదుగారు మెక్కానుడించుకొనుట పడదనవచ్చును. అట్టిసమయమున ఆతడు తీర్థయాత్రికులను తురుష్కాలు హుసేనుగారు చూచినధానికంటె క్రూరుముగ జూడరు. ఆతడు ముసల్మాను ప్రపంచమునకు ప్రతికూలముగ నడచుకొననిచో మాక్రూతనియెడల ఆతడేమో లేదనుచున్నది.

మన అరేబియావిధానము | చాలవ్యయముతో గూడుకొన్నది. స్పష్టముగ లేదు. గాన ఇకపైనే ఈ ప్రదేశమునందు అనవసరముగ సొమ్మునంతను పాడుకొనుటకు ఇలిక్ సాదుగారి బాదీలన సేర్పుకొని శాగ్రతపడవలె ననుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా నాకావ్యాపారతగవు

మెల్బోర్న్, నవంబరు 8:—ఆస్ట్రేలియా సముద్ర వ్యాపార నాకలతగవు తీవ్రపరిణామమును దాల్చినది తెలియుచున్నది. నరకును పుచ్చుకొనుట లేదు.

డచ్చి వైమానికులు

బర్నాదుకు జేరి. రి. బుష్టెరుకు ఆగకుండ పోయెదరు. ఇరాకులో బ్రిటిషు వైమానికదళమును జూచి ఈర్ష్యపడ జాల నని వీరినేనాని నుడిచెను. అరేబియాలో ప్రెంచి అధికారులు వీరిని సత్కరించిరి. పోకరు విమానము బాగున్నది. బర్నాదు నుండి 16 రోజులు పట్టు నూచున్నాడు. వై మా నికులు బుష్టెరుకు 8 తేదీని నచ్చిరి. ఆసాయంకాలమే బంధిజనుకు పోయిరి

బిరిషు ఫ్రీ నేటు

1922 కప్ టెస్టును తిరుగుభాషలో జేరినవారిపై ప్రాసీ మ్యానులను మనీతి మని పార్లమెంటులో ప్రకటించిరి.

ప్రెంచి రిపబ్లికనులు

మిల్లరండుగారి ప్రచలనము

పారిస్, నవంబరు 7:—ప్రాంసులో విప్లవము, అరాజకము, ప్రజలను అక్రమముగ ఆవేశపరులగు జేనుకుండగు ఏర్పాటు జేయుటకు రిపబ్లికను సంఘమువారు రొక సంఘము నేర్పాటుజేసి ప్రకటనము కావించిరి. మిల్లరండుగారు మరల రాజకీయములందు ప్రవేశించిండుటకు అభినందించిరి, సంతసించిరి.

క్రొత్త వైమానికనాక

నిర్మాణవివరములు

లండన్, నవంబరు 8:—ఈవైమానికనిర్మాణవివరములు ప్రకటింపబడినవి. 6 ఇంజనులుండునట్లు. గంటకు 17 మైళ్ల వేగ ముండునట్లు.

క్రొత్త పి పి కవుస్సెలరులు

ప్రాంతాధికారులకుండుట నత్కరింపబడుట

లండన్, నవంబరు 7:—ప్రాంతమంత్రులు విలియం గ్రాహం లెస్ న్యూగార్లు డ్రీవీ కవుస్సెలరులగు నియమింపబడిరి.

నల్లమందును పీల్చుట

గనగసాలపంట

చినాబుష్పదల

జనీవా, నవంబరు 7:—జనీవానల్లమందుసభ యుప సంఘమునకు పోర్చుగీసు ప్రతినిధి నాహ్యనించిరి. ఆసంఘము నేటి యుదయము సమావేశమైనది. పరిశీతులు గనగసాలపంట విషయమై యభిప్రాయ గాంచుచున్న వినిరి. పికింగులోపరిపాలన సంస్కరణముల నీవిషయమై ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు చర్చించుచున్నారని చినాప్రతినిధి తెలియజేసెను. నల్లమందుపంటను తగ్గించుటకు చర్యను దీసికొనవలెనని చినా ప్రతినిధి తమప్రభుత్వమునకు కబురంపెను. ప్రస్తుతముందున్న శాసనముల నమలు జరుపవలె ననిరి. ఈకార్యమున తమకు ఇతరులు సహాయముచేసెద రని నమ్ముచున్నార మనిరి.

వెంట్లీ ప్రద్యోగము

నకువచ్చిన ప్రతికూల సంఖ్యను మెల్టాపోలిస్ భూగర్భపు లైల్వేవారు తెలుపుచున్నారు.

అల్పరుప్రవాసికులు

అందుకును పదిలివేయబడిరి. 122 మందిని పదిలెద మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇకముందు మరిల అల్పరు లుండవలెనుమన్నాను.

భారతదేశ సానుభూతి

ఇండియా ప్రతినిధి క్యాంబెలుగారు చినాపట్టుకుసానుభూతిని జూపుచు దూర్గప్రాచ్యదేశమున చినానల్లమందు ఉత్పత్తి విస్తారముగనుచున్నది. వీరేశములనుండి నల్లమందు ఎగుమతి నాపుకేయుటకు చినావారు సాధ్యముగా దా యని యుడిగి. రి. తమ దేశములో అల్పరులను సర్వసాధనములను ఈషనిని మాత్రము చేయవచ్చుననిరి. ఈ విషయము వాలోచించుటకు వ్యవధి గావలెనని చినాప్రతినిధి తెలియజేసెను.

జపాను సూచన

చినాపరిశీతులు దేశములో అనర్థకముగ నుండునల్లమందు ఉత్పత్తిని తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుట కష్టముగ నున్నదనియు దూర్గప్రాచ్యదేశములందు ప్రదేశములన్న ప్రభుత్వమువారు నల్లమందును పీల్చుటకు మానునట్లు జేయుచవలె ననియు ఈవిధానమును చినావారు ముందుగ ఒప్పకొనవలె ననియు జపానుప్రతినిధి తెలియజేసెను

ఉపసంఘమువారు తమపనిని పూర్తిచేయువరకు సజా ఆపుచేయబడెను. తరువాత సమావేశము ముగిసేవరకు జరగవచ్చును.

సోవియటు రషియా

వర్తకపరిస్థితులు

బ్రిటిషు సంచారము

లీఫీల్డు, నవం 7:—బ్రిటిషు క్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నేడు లండనుండి మాస్కోకు బయలుదేరిరి. కార్మిక ప్రభుత్వము ఆధికారములో నున్న పుడిది ఏర్పాటుచేయబడెను. ఎన్నికలవలన ఆపుకేయబడెను. రషియాలో క్రేడ్ యూనియను ఉద్యమపరిస్థితులను అరయుటకును వర్తకసాంఘిక పరిస్థితులను గమగొనుటకును వీరేగుచున్నారు. వీరు ఆరుగురు. ఇందులో ముగ్గురు పూర్వపు కార్మిక పార్లమెంటుసభ్యులుగ నుండిరి. ఇతరు ఈ ఎన్నికలలో ఓడిపోయిరి.

కార్మికపరాజయమునకు కారణ

మెద్వి యని సోవియటు లడుగుచో అంతయు వారి తప్పుచేయనియుజనీపీపుగారిశిఖయే పరాజయమునకు కారణమని చెప్పెదమనియు పిండ్లేగా రనెదరట.

కార్మిక ప్రతిఘటనలు

లండన్, నవంబరు 8:—రషియాకు బయలుదేరిన క్రేడ్ యూనియను ప్రతిఘటన హెర్బర్టు స్క్రీమత్తు బెక్ టెల్లేటుగార్లు.

బిరిషు సరిహద్దుతగవు

విచారణసంఘమువారి కష్టము

లీఫీల్డు, నవంబరు 7:—వ్యాయమార్తి పీనం (అధ్యక్షుడు), ఓనీలు, థిగరుగార్లు విరిమిచారణసంఘమున నున్నవారు తమపనిని ప్రారంభించిరి. లండనులో విచారించుచున్నారు.

విచారణ సంఘమువారు చేయవలసినవని చాల కష్టముతో గూడుకొన్నది. అల్పరులో 9 జిల్లాలున్నవి 164 మైళ్ల ప్రదేశము గలదు. సరిహద్దుల 20 విధముల రైలుమార్గములు పోవుచున్నవి. ప్రతినిధులు 8 మైళ్ల వరకు ఆరు పర్యాయములు సరిహద్దులో పోవుచున్నది. ఉత్తర ఐర్లండు తక్కిన ఐర్లండుకు మధ్యనున్న సరిహద్దులను భూగోళ ఆర్థికపరిస్థితులకు అనుకూలముగ ప్రజల యభిప్రాయము ననుసరించి విచారణ సల్పవలెను. వీటి ననుసరించియే విచారణసంఘము వారు ఏర్పాటుజేసిరి.

ఉత్కల సమేళనము

కటకం, నవంబరు 8:—ఉత్కల దేశమంతయు ఒక్కవరిపాలన క్రింద నుంచుటనుగూర్చి విచారించుటకు వీరిపుడప్రస్తుతమువారు గంజాముజిల్లాలో సంచారము చేయుచున్నారు ఉత్కల సమేళనమును ప్రోత్సహించుచు ఆయాజిల్లాలలో బుద్ధుల భగీరంగ పథలు జరుగచున్నవి.

(ఆ. వె.)

వంగరాష్ట్రమున కొత్త నిర్బంధచట్టములు

భారత కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘ సభ

ఈ నెల 21-22 తేదీలలో బొంబాయిలో జరుగును

పత్రికాభిప్రాయములు

మాలానా మహమ్మదాలీగారి

ప్రకటనము

స్వరాజ్య బహిష్కరణ పక్షములవారిని ఏకీభవింపజేయుటకును 1920 లో కాంగ్రెసును విడదీసిన వారందఱును మరల కాంగ్రెసులో చేరుట కవకాశము కల్గింపబడుటకు వంగరాష్ట్రమున దొరతనమువారు ప్రారంభించిన కఠినవిధానమునకు సోపానములందును ఏకీభవించి తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసంగుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకును మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధుదాసు, పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు చేసిన ప్రకటనమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు యీనెల 21 వ తేదీ శనివారమునాడును 22 వ తేదీ ఆదివారమునాడును బొంబాయిలో భారతకాంగ్రెసు స్థానికసంఘసభను జరుపుటకు నేను నిశ్చయించితిని. ఈ నిర్బంధవిధానము స్వరాజ్యపక్షముపైనే ప్రయోగింపబడెననుట నిశ్చయము. భారతకాంగ్రెసు సంఘభంగములందును ముఖ్యముగా రాగోరెదను. దేశమునందలి వివిధశాసనసంఘములలో సభ్యులుగానున్న ప్రజాప్రతినిధులును, భారతభిలాషకు, శిరోమణి గురుద్యారా, హిందూ, మహమ్మదీయ, ఉలేమా, సిక్కు, క్రైస్తవ, మిశ్రవాది, జాతీయవాద ఆర్యసేవదేశిక, ఆర్యప్రదేశిక, పాశ్చాత్య, పార్సీసంపాదుతీ, అంగ్లోయిండియను, సిక్కునుగూర్చి, పార్సీరాజకీయ, సంఘముల సభ్యులందఱునుగూడ ముఖ్యముగా రాగోరెదను. వీరిందఱును తమ సలహాల నాశభలలో తెలుపగోరెదను.

పైని వివరింపబడిన పట్టికలో భారత బాటు వలన ఏ సంఘముల పేర్కొనవలసివచ్చునో అశేషములకు తమియందు అన్ని ముఖ్యసంఘముల సభ్యులునుగూడ రాగోరెదను. నాపేర ముందుగా వ్రాసినచో ఆయాసంఘముల ప్రతినిధుల పేర్లు పట్టికలో చేర్పబడును. ప్రస్తుతస్థితియందగి ప్రాముఖ్యతను గమనించినవారికి అధికముగ తెలుపుట నవసరము. అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగవలెను. రాగోరెదనారు తమ పేరును తెలుపుచు భారతకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి పండిత జనపరలాలు నెహ్రూగారిపేర వెంటనే అలహాబాదుకు వ్రాయవలెను" అని భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు మాలానా మహమ్మదాలీగారు ప్రకటించిరి.

(అ. ప్రె.)

దాసు, నెహ్రూ

మహాత్మాగాంధీగారి ప్రకటనము

పత్రికాభిప్రాయములు

ఈవినింగు న్యాయు బొంబాయి

"గాంధీగారు పూర్తిగా స్వరాజ్యపక్షమునకు లొంగిపోయెను గాన బెల్గాం లో గాంధీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగనున్న కాంగ్రెసు మహాసభలో గాంధీగారు విశేషగౌరవమును బడయజాలరు" గాంధీగారులొంగిపోయెనని బహిష్కరణవాదులు భావించును. తామెట్లుచెప్పిన నట్లు గాంధీగారునడుచుకొని తిరుగుని స్వరాజ్యపక్షమువారు రావన నొక కీలుబొమ్మవలె చూతురు"

బొంబే కానికలు

"నిర్బంధవిధానమువలన కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమునకు గలన మేల్పడినందులకు వారు సంతసింపవలసినదే. వారి కిప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రాప్తులభించినది. ఈ ప్రకటనముతో వాదప్రతివాదములంతరింపవలసినదే. ఇందువలన ప్రభుత్వమునకు తగిన నప్రత్యుత్తరము మరియు మానవన దేశమునందొక పక్షమున కిది మాలాధారముగను నిశ్చయము."

వోయసు ఆఫ్ యిండియా-బొంబాయి

"ఇది ప్రభుత్వచర్యకు తగిన ప్రత్యుత్తరము. ప్రధాన నాయకునిపట్ల మాకు గట్టిసమ్మతము కలదు

స్టేట్సుమన్-కలకత్తా

"అసహాయోద్యమమును వివరముల చాల సమంజసము. స్వరాజ్యపక్షమువారిపుడు శాసనసభయగు మార్గము ననుసరించుచున్నట్లునున్నది. కాని దాని నింకను పరిశీలించవలెను."

నన్స్వెంటు, కలకత్తా

"గాంధీగారి ప్రకటనలో త్రవ్వకముమేమియును లేదు. దీనివలన జాతీయోద్యమము పూర్తిగా వెనుకబడుటయే ఫలముగాని దొరతనమునకు కొంచెమైన చురుకు పుట్టనేరదు."

అమృతబహదూరత్రిక-కలకత్తా

"కాంగ్రెసుపేరట శాసనసభలో పనిచేయుటకు స్వరాజ్యపక్షమున కధికారియట్లు సరిగాదు. బహిష్కరణ పక్షమువారి కిది చాల అన్యాయమే అనును."

టైముస్ ఆఫ్ యిండియా

"ఈ ఒడంబడికతో గాంధీగారి అధికార పూర్తిగా తొలగినది. గాంధీగారిపతనము స్పష్టమైనది. ఈ ఒడంబడికలోని వాక్యములందు ఘోరస్థితికనుక సహజముగ దాంభిక భోరణియే కనపడుచున్నదిగాని ఎంకయిండియాపత్రికకు సహజముగ వృద్ధయోజనక వైతికబోధ కనబడుటలేదు."

(అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

భారత శాసనసభలో తీర్మానము

"వంగరాష్ట్ర నిర్బంధచట్టమును (1924 ఆర్డినెన్సు) రద్దు పరచవలెనను తీర్మానము భారతశాసనసభలో నుపపాదించదనని పండిత నెహ్రూగారు రిట్యోగలకు తెచ్చివేసిరి. ఈ ఉత్తరువును గూర్చి రాజప్రతినిధి శాసనసభవారి అనుమతినిబడయలేదు. మరి ఇట్టి ఉత్తరువును చేయుటకు తగిన ప్రత్యేక ఉద్దేశపరము కలుగలేదు. తాముచట్టములతోనే విప్లవోద్యమము నడిగింపవచ్చును. మామూలుచట్టములే నిరపయోగమైనచో యిట్టి కఠినశాసనములు పూర్తిగా నిరపయోగమగును. వీనివలన నికరముగా దోషమైనవా రెన్నిటివీదొరకురు. మరియు సామాన్యపౌరుల స్వాతింత్యములకు చాల ముప్పుకలుగును. ఉద్యోగులు నిరంకుశులయ్యెదరు గాన దీనిని రద్దుపరచవలెను" అని నెహ్రూగారు తెలిపిరి. 8 వ తేదీని నెహ్రూగారు కలకత్తా నుండి ఆలహాబాదు వెళ్లిరి.

దక్కనునభ-పూనా

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనము

"వి. సి. గోడ్డేగారి అధ్యక్షతక్రింద 7 వ తేదీ సాయంత్రము పూనాలో దక్కనునభవారి సమావేశము జరిగినది. వంగరాష్ట్రమున మరల అరాజకము కలదావులు చాచునీకరము. దానినడంపుటకు దొరతనమువారు నడంబించు పక్షములలో దేశియులు ముఖ్యముగా సహాయముచేసెదరు గాని రాజప్రతినిధి అములలో పెట్టిన ఉత్తరువులు చాల హానికరములు. వానివలన న్యాయముజరుగదని అశభమువలన నందరికిని తెలిసియున్నది. కాననిట్టి ఉత్తరువులు నిరుపయోగములు" అను తీర్మాన మాసభలో ఆమోదంపబడెను.

కలకత్తా యిండియాసంఘము

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

"అరాజకచర్యలను మీరు ఖండించినందులకు చాలసంతసింపితిని. అట్టిపనులనుచేసినవారిని శిక్షించుటయు అట్టిపనులు జరుగకుండచేయుటయు అవసరమనిగూడ మీ రంగీకరింతురని

నమ్మెదను ఈ ఉత్తరువులు అరాజకము నడంపుటకుమాత్రమే ఉద్దేశింపబడినవి గాని మరెందులకును గాదుగానమీరు వానినా తేవించుటకు కారణమగుపడదు. దౌర్జన్యములు చేయుటవలన ను చేసెదరుని బెదిరించుటవలనను ప్రభుత్వవిధాన మెన్నటికిని మారదనుట నిశ్చయము." అని రాజప్రతినిధి తెలుపగోరెనని, కార్యదర్శి సంఘమువారికి వ్రాసెను.

నాయకుల ప్రకటన

ఎస్. సత్యమూర్తిగారి టెల్లు వ్రాయుచున్నాడు

నాయకుల ప్రకటనయందుగల సూచనల నామోదించుట యందు నాకుగల మనఃపూర్వకానందము చెప్పగోరుచున్నాను. నేనునుకొనినట్లే నిర్బంధవిధానముయొక్క ప్రభముఫలితము కాంగ్రెసులో ఇరుపక్షములుతిరిగి కలిసికొనుటయేఅయినది. ఒడంబడిక యందు ముఖ్యనియమములు: (1) అసహాయోద్యమము జాతీయ కార్యక్రమముగా విరమింపవలెను. అప్పుడు మితవాదులు జప్తి సుపక్షమువారు, స్వతంత్రులు కాంగ్రెసులో చేరుటకు వీలందును. (2) నూలుపడుకుటునిబంసయందు మార్పునకుద్దరుధరింపుట యు కాంగ్రెసుసభ్యత్వమున కర్హత్వముగాజేయుటచే బహిష్కరణవాదులందఱు ఒడంబడిక నంగీకరింపవచ్చును. (3) స్వరాజ్యపక్షమును కాంగ్రెసులో నొకపక్షముగా నంగీకరించుట.

ప్రభుత్వమువారును వారి అనుచరులును మనవిభేదముల యదనుజూచుకొని యీ దేశములో తమయము నధికముజేసికొన జాలకుందుమని దీనివలన తెలిసికొనగలరు. బహిష్కరణవాదులనుముఖ్యముగా తమిళనాడు ఆంధ్రరాష్ట్రముల వారిని స్వరాజ్యపక్షములో చేరవలెననియు చేరజాలకుండినచో వీలయినచోట్ల మాకు సహాయపడుచుండమనియు నేను గోరెదను మదరాసుశాసనసభలో ఎన్నిక సభ్యులు ముఖ్యముగా సంయుక్త జాతీయపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరి మాబల మభివృద్ధిగావించి నిరంకుశాధికారముతో అసామాన్య మగు పోరాటము సాగింపవలెనని గోరెదను. ఈ రాష్ట్రమువారు వేలకొలది వచ్చి స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరవలెనని గోరుచున్నాను. స్వరాజ్యపక్ష మందునిమిత్తము పనిచేయును.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఎన్నికలు

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. మరల దేశ బంధుదాసుగారి నే అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. అనిలాభరణ రాయగారు చెరసాలలో నున్నందున వారి స్థానమున సర్దార్ పతిరాయగారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి. దాసు, నెహ్రూ, మహాత్మా గాంధీగారి ప్రకటనమునందలి విధాన మాసభలో ఆమోదంపబడెను.

(అ. ప్రె.)

మిల్లు పనివాండ్లకు

ప్రమాదపరిహార ద్రవ్యము

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 9:-పనివాండ్లకు పరిహార ద్రవ్యమొసగు కమిషనరుగారు, ఇచ్చటి గుజరాతు స్పిన్నింగు మిల్లులో జరిగిన గొప్ప ప్రమాదమును గూర్చి విచారించుటకై వచ్చిరి. కలెక్టరుగారి కచేరీలో విచారణజరిపి కమిషనరుగారు గుజరాతు జిన్నింగుమిల్లులో ప్రమాదపరిహార ప్రణామల గోల్పోయిన వారి 18 కుటుంబములకు రూ. 10,565 ప్రతిహార ద్రవ్యమొసగిరి. మరియు గారు మరణించినవారి ఆశ్రతులకు రూ. 5000 ఒకంగిరి. గాయములు పడినవారికి రూ. 10 లో ప గాముట్ట జెప్పిరి. వారిలో 2 వ ర. కు మోపుగా గాయములు పడుటచే తగిన ప్రతిహారము ముట్టలేదని లేబరు యూనియనువారు విన్నవించిరి. నూతన ప్రతిమిల్లునందు మరణించినవారి భార్యకు రూ. 750 యిచ్చిరి. మరణించిన వారి ఆశ్రతులకిచ్చిన ధనము బ్యాంకులో చేసి అవసరమగు రీతిని ఖర్చుపెట్టుకొని దుష్టబంధువుల పాలానర్పకుండునట్లు యేర్పాటుజేయవలసినదని లేబరు యూనియనువారిని కమిషనరుగారు కోరిరి. (అ. ప్రె.)

బర్మాలో తలపన్ను సమూలు

రంగూను, నవంబరు 9:-ప్రభుత్వమువారు దీసికొనిన యేర్పాట్లవలన ప్రజలు తలపన్ను చెల్లించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బర్తాపత్రిక రాజద్రోహవాదము

సంపాదకుని 3800 జరిమానా

రంగూను, 8 నవంబరు:—బర్తాపత్రిక 'పుం తాన్యు' పాదకుడు వ్యాఖ్య ప్రకారము రాజద్రోహవాదము ప్రచురించినందుకు తేబడిన కేసునందు రంగూను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తేబడు తీర్పు జెప్పిరి. ముద్దాయికి 8 వందల రూపాయలు జరిమానా లేదా 9 నెలలు విడిచిపెట్టవలసింది. తీర్పులో నిట్లు చెల్లిరి.

ముద్దాయి పదమూడు వ్యాసమును వ్యయముగా వ్రాయక బోయినను తాను బాధ్యత లేదనబాలకు. దానియందేతము ప్రభుత్వము వారి పై ద్వేషమును ప్రకటించుట కాదనియు బర్తాపత్రిక బిల్డింగువారు పరిపాలన పరిస్థితిగా బరిపాలించుట లేదనియు, దీనిన ఉద్యోగులు సంస్కరణల కనుకలముగా ప్రవర్తించుట లేదనియు ఆవాసమునందు భావింపబడెననియు వాదించెను. కాని ఆయన సమాధానము అంగీకృతము కానేరదు. బ్రిటిషువారు తమపక్షముల మార్పుకొనవలెను. తేబడుచో తేబడునుండి చెడగొట్టుట ఆవశ్యకమునని ఆవాసమునందు నొక్కపక్కాణంప బడెను. ఈవాదము ప్రభుత్వమునందలి విమర్శించు మున్నదికాని కొంతమంది ఉద్యోగులను మాత్రమే కాదు.

మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుజెప్పుచు ముద్దాయి కొన్ని విచిత్ర సంబంధములందు సంపాదకుడయ్యెనని బలికెను. నెప్టంబరు 7 వ తేదీన పుం తాన్యు ప్రెసులో సమ్మెజరిగినది. ముద్దాయి ఆప్పటి సంపాదకుడు తాను పనిచేసినట్లు మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద ప్రకటించి అధికారులకు తెలియబరచెను. ముద్దాయి మరొకొందరిని గూడినట్టి ఆతని మరల సంపాదకుడు పదవి స్వీకరించునని గోరెను. ముద్దాయి మరువాడు కచేరికి వెళ్ళి నామకా సంపాదకుడైనట్లు ప్రకటించినచో స్వీకరింతునని ఆయన చెల్లిపెను. మరువాడులు జరిగెను. ప్రెసులో సమ్మెజరుగుట వలన పత్రికనడపు వ్యవహారమునందు నిమగ్నమై ముద్దాయి ఆవాసమును ఫిక్సుచు వచ్చువరకు జూపియే యాంక్షననుట నిజము కానోపును. దీనినిబట్టియు ముద్దాయి యుద్ధపయమున ఈ జెల్లులో హతారుగా నుండుటబట్టియు ఆతనికి జరిమానా శిక్షయే యుచితముగా నుండును. వాతనుప్రకారాని జామీనుపై విడుదలచేసి జరిమానా చెల్లించుటకు 28 తేదీవరకు గడువొసంగబడెను. (అ. ప్రె.)

కోహటు పరిస్థితులు

ధర్మసహాయనిధి

లాహోరు, నవంబరు 8:—ఈమధ్య కోహటులో జరిగిన దెబ్బలవలన సర్వసంపదలలోల్యయి దారిద్ర్యముననుభవించుచున్నవారికి తిరిగి వ్యాపారములు కొనసాగించుకొనునట్లు సహాయము జేయుటకై ధర్మసహాయనిధి స్థాపించబడెనని సరిహద్దు రాష్ట్రముల కమిషనరుగారు విన్నపమును ప్రకటించిరి. తిరిగి ఇండ్లు కట్టించుకొనుటకు దుకాణముల లేవనెత్తికొనుటకు ధరావత్తు మాపగలవారికి ప్రభుత్వమున రుబురము లిచ్చుచున్నాడు. కానివాలనుండికి సర్వమును గోల్పోయినవారగుటచే ధరావత్తు జూపుటకు యోచియ్యలేదు. వారికి సహాయముజేయుటకై అల్లరుకాణములు నిర్మించుకొనుటకు మదుపునదుపాయముజేయుటకు యానిధి స్థాపించబడినది. ఈనిధిని అన్నిసంఘములందలి బాధితులను వినియోగింపబడును. కోహటుమునిసిపాలిటీలోని ఉపసంఘమువారు సరఫరా జేయుచుందురు. (అ. ప్రె.)

అంధ్రసారస్వతపరీక్షలు

1924 సంవత్సరం నవంబరు 10 వ తేదీ పరీక్షా ఫలితములు ప్రకటించబడునని యిదివరలో దను పత్రికాముఖమున ప్రకటించియుంటిమి. ఇంకను పరీక్షాధికారులయొద్దనే వ్యాసములున్నవి. కార్యస్థానము న కవి యింకనురా లేదు. కనుకతప్పక పరీక్షాఫలితములు 1924 సంవత్సరం డిసెంబరునెల 8 వ తేదీ ప్రకటించబడును.

పి. కే. ముని
కార్యదర్శి.

15 వ అ. భా. హిందీమహాసభ

జేహరాధూనులో సమావేశము

జేహరాధూను, నవంబరు 8:—15 వ అఖిలభారతహిందీ మహాసభ జేహరాధూనులో సమావేశమయినది. 12 గంటలకు జాతీయ హిందీగీతములతో సభ ప్రారంభమైనది. శ్రీమతి పార్వతిభాయిగారు శ్రీమతి హేమంతకుమారి దేవిగారు, మహామహాపద్మావతి గిరిధరశర్మగారు హిందీభాషను సమస్తిభాషగా నేర్పరచు ఆశీర్వాదముగూర్చి దీర్ఘపద్యమును లాసంగిరి.

అహ్మద్ సంగ్ ధ్యక్షుడు పండిత నాదేశ్వరరావుగారు, ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను జ్ఞానదేవత సరస్వతికి జన్మస్థానమును ప్రాచీనగీర్వాణభాషా పుట్టుక స్థలమునగు హిమాలయ పాదార్థానికి ఆహ్వానించుచు స్వాగతోపన్యాసము చేసిరి.

బాబూ పురస్కృతమదాసుగారు మాధవరావు నూప్రి గారిని అధ్యక్షులుగా నుండగోరుచు, ఆయన మహారాష్ట్రదేశీయుడే ఆయనను హిందీగ్రంథకర్తలలో ప్రధానుడుగా గణింపబడునని చెల్లిపెను. నూప్రిగారు, తాను 35 యేండ్ల క్రిందటనే హిందీభాష భారతభూమికి జాతీయభాష కాగలనని గుర్తించినని చెల్లిపెను. అందుచేతనే ఆయన అప్పటినుండియు హిందీ యువయోగములేని రాష్ట్రాన్నివాసి అయినను హిందీ భాషకే తనదీవిత మంగీకరించుచున్నాను.

నాభా మహారాజువారు సభకు వచ్చిరి వారిసాహ్వానించుచు టాండనుగారు మహారాజావారి హిందీ భాషాభిమానమును మిక్కిలి కొనియాడిరి. హిందీగ్రంథకర్తలు, పండితులు చాలమంది వచ్చి వేదిక నధిష్టించిరి. వారిలో ముఖ్యులు పండిత జగన్నాథ ప్రసాదు, చతుర్వేది, కలకత్తా, పండిత ద్వారక నాథు చతుర్వేది, బాబు శివప్రసాదనాథ, ముకుందలాలు శర్మ, శ్రీమతి తాతూరుదేవి, పండిత విశ్వంబరదత్త చందోలా, పండిత గిరీశశర్మగారు.

కార్యదర్శి నివేదికమును చదువుచు వారులేసిన 3 1/2 గంటల రూపములలో సగమువంతు మదరాసు రాజధానియందు హిందీ ప్రచారమునకుగాను వినియోగింపబడెనని చెల్లిపెను. సుమారు 100 తంలివార్తలు సభకు వచ్చినవి. అందు గాంధీగారు నెహ్రూ, మలవ్యాగార్ల సందేశములుగూడగలవు. కాశీనుండి అంగ్ల అక్షరములతో హిందీభాషను రెండు తంలివార్తలు వచ్చినవి. (అ. ప్రె.)

అమెరికను దేశీయుని

కలకత్తాలో అరెస్టు

కలకత్తా, నవంబరు 8:—కలకత్తా పోలీసువారు నేడు ఒక తెంగాలీయుని గృహమునందు అమెరికను దేశీయుడగు హ్యూజ్ ఎస్సానిజ యనువాతని అరెస్టుజేసిరి. కారణము తెలియదు. ఈతను హంగుకాంగు (చీనా) నుండి కలకత్తావచ్చి స్వదేశమును అ. సంయుక్త రాష్ట్రములకు బోవనున్నాడు.

"రక్తరేఖ" నిషేధము

"రక్తరేఖ" యను సావిత్రి ప్రసన్నచాట్లగారి గ్రంథమునందు రాజద్రోహపు ప్రసంగమున్నదను కారణముచే తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. (అ. ప్రె.)

కొండబద్దలగు

పదిహేనుగురకు గాయములుదగిలెను

కూర్గూస్, నవంబరు 9:—మైసూరుగనిలో యెడ్లూరు ద్వారములో సుమారు 820 అడుగులలోతున కొండపగిలెను. ఇద్దరు ఐరోపాజాతివాతలో సహితముగ పదిహేనుగురు మనుష్యులకు గాయములు దగిలెను. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు హైకోర్టు

ప్రధాన న్యాయమూర్తి

సినిమాను తేరచిరి

అలహాబాదు, నవంబరు 9:—అలహాబాదుగందు కానింగ్ కోర్టులో మున్ నాలుక కంపెనివారికోర్టు గాంధీ ఆదేశంకొన్నవారచే గట్టబడిన సినిమాను అలహాబాదు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు సర్ గ్రీమ్పుడ్డు మియర్స్ గారు నిన్న తేరచిరి. (అ. ప్రె.)

డచ్చి వైమానికులు

ప్రయాణవర్ణనము

ఆమ్ సెర్దుడామునుండి బటేవియాకు

బోవుచున్నారు

కరాచీ, నవంబరు 9:— డచ్చివైమానికులగు జాన్ వాన్ డర్, హెల్మింఫాయల్ మేను, వాన్ డెన్ బ్రాక్కు నేటి సాయంత్రము బ్రిస్టోలోను యెర్కోలోమునద్ద దిగిరి. వారిని రాయల్ యెర్కోలో అధికారులు సందర్శించిరి. బాస్రావద్ద నాగుటకవసరము లేకుండ బాగ్దాదునుంచి బుష్తెరుచేరిరి. శనివారము నాడు ఉదయం 7 గంటలకు బుష్తెరులో బయలుదేరి ఆనాడు మూడుగంటలకు బందరులోను వచ్చి నేటి ఉదయమున పెంజల కడనే కరాచీకి బయనయ్యిరి. విమానము గంటకు సగటున 88 మైళ్లు బోవుచుండెను. ఆక్టోబరు 1 వ తేదీని ఆమ్ సెర్దురు డాములో బయలుదేరి నాటి సాయంత్రమునకు ప్రేసపట్టణము చేరితిరి నీ వైమానికులు చెల్లిరి. ప్రేసు నుండి బెల్ గ్రేడున కొకమజిలీవేసిరి. ఇచ్చటకు ఆక్టోబరు 3 వ తేదీ నాటికి చేరిరి. ఆనాడే కాక్టాప్టెంటునోపెలు పట్టణము నకు బయలుదేరి పోయిరి. ఫిల్లిప్సోను పట్టణమునకు వెచ్చుచుండగా విమానమునకు దెబ్బదగులచే నచ్చుబదిగవలసి వచ్చెననియు, పాడుపడిన యంత్రభాగములను మరమ్మత్తు చేయుటకు నవంబరు మొదటి తేదీవరకు బట్టెననియు చెల్లిపెను. ఫిల్లిప్సోనునగరము రెండవ తారీఖున విడచి ఆనాటి సాయంత్రమునకు కాక్టాప్టెంటునోపెలు నగరముచేరి మరుచటి దినమున అంగోరాపట్టణము బోవుటకు ప్రయాణమైరి. నవంబరు 5 వ తారీఖున అంగోరానుండి అలిప్సానగరమునకు బోయిరి. అలిప్సానుండి బాగ్ దాదునకు 6 వ తారీఖునను, బాగ్ దాదునుండి బుష్తెరునకు 7వ తారీఖునను, బుష్తెరునుండి బందరు బాగునకు 8వ తారీఖునను వచ్చిరి. ఓనునుసంయుక్త గ్రామమునద్ద తప్ప దారి పాడుగునను వాతావరణము అనుకూలముగ గలదు. వైమానికులు రాయల్ యెర్కోలో అధికారుల అతిథులు. కరాచీనగరమునకేపు ఉదయం 7 గంటలకు విడిచెదరు. ముల్తాను, అంబాలా, ఆలహాబాదు మీదుగా కలకత్తానుబోయెదరు. తూర్పుదీవులందలి డచ్చివారి ద్వీపమునందలి బటేవియా నగరము వీరిగమ్యస్థానము. ఆమ్ సెర్దురు డామునుండి బటేవియాకు గాలిమీదుగ సరియైన వర్షకపు బాట స్థాపించుటకు సౌకర్యములున్నవో లేవో పరీక్షించుటకు యా వైమానికులు ప్రయాణమును సల్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సర్ ఎడ్వర్డు ఎల్మింగ్టన్ గారి ఆగమనము

కరాచీ, నవంబరు 9:—శుక్రవారమునాటి సాయంత్రము క్వెట్టానగరమునుండి వైమానికదళ ఉపనేనానియగు సర్ ఎడ్వర్డు ఎల్మింగ్టన్ గారు వచ్చిరి. రాయల్ విమానదళమును బరీక్ష చేయుచున్నారు. రేపు యీశాఖయొక్క సాంకేతిక భాగమును పరీక్ష చేసెదరు. (అ. ప్రె.)

మూడవ ఆరోగ్యవారము

శిశువుల ప్రసర్యము

అభయంకరుగారి శిశువునకు మొదటిబహుమాన మియ్యబడెను

నాగపురము, నవంబరు 8:—నేటిసాయంత్రములో మూడవ ఆరోగ్యవారము ముగిసెను. దాదాభాయిగారి సతీమణిబహుమానములను బంచిపెట్టెను. 55 ప్రాంత వైగాగుడ హజైరి, ఆరోగ్యవారములో జరుపబడిన కార్యక్రమములయొక్క స్తోత్రముగా నాగపురము మునిసిపలుసంఘాధ్యక్షుడు డాన్ భోల్ కారు గారు చెల్లిరి. 2250 గృహములు చక్కగ పరిశుభ్రముగావించబడెను. 80,000 జులు ప్రదర్శనమునకు హాజరైరి. ఈ సంఖ్యలో 12750 స్త్రీలుగలరు. శిశువుల ప్రసర్యము జాలమందిని వాకర్షించెను. 880 శిశువులు పోటీకి దీసికొనిరాబడిరి. శిశువులకు 27 బహుమతు లియబడినవి. అభయంకరుగారి శిశువునకు మొదటి బహుమానమియ్యబడెను. ఆరోగ్యము విషయమై విద్యార్థులచే వ్రాయబడిన వ్యాసములకు 21 బహుమానము లియబడెను. చరిత్యము, శుభవ్యాధి, స్త్రీ, మొదలగువానిని గురించి తీమ్మది ఉపన్యాసములు వింతలాంతురు (magic lantern) సహాయముతో చిత్రపటములను జూపుచు నీయబడెను. ప్రభావావశ్యమయొక్క శిష్ట చాల సంత్సరముగ నున్నది. (అ. ప్రె.)

గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలు

[సునర్ల శ్రీరామస్వామింగారు]

ఆంధ్రరాష్ట్రమునంతట తమ జలప్రవాహముచే సంపూర్ణ ఫలవంతము చేయుగల గోదావరి కృష్ణానదులను జూచి గర్వించని యాంధ్రుడుండడు. గంగా బ్రహ్మపుత్రులు వంగదేశము నఖండ ఫలవంతము చేసినట్లులే (21 క్షేత్రములకు. యిండియాలోపండు విరిమాగాణిలో సగమునకు మించినది) గోదావరికృష్ణలు ఆంధ్రావనిని వజ్రభూమిగా చేయుగలవు. భవిష్యత్తులో యీనదుల నుండి లభించగల విద్యుద్యమములు యంటుండనిచ్చి ప్రస్తుతము విడియుదాముచే సాగునున్న భూప్రదేశవిషయమును ప్రస్తావించెదము. రెండును పెద్దయువనదులు కన్నినగా ప్రవాహములు. గోదావరికింద 8 క్షేత్రములకు కరముల పుంజభూమికలను. కృష్ణ డెల్టాలో 12 క్షేత్రములకు కరములు మాగాణియై యున్నది. ఇందుముఖ్యవిదిత మేమన రెండునదుల డెల్టాలును కలసియున్నవి. కృష్ణ నీటిమట్టులు (level) గోదావరికన్న ఎత్తైనది. కృష్ణ నీరు దారుణము. గోదావరియుదకము శీతపైతృము. కృష్ణనీరు పారు డెల్టాభూమిలో యడుగుభాగము నూనెగడ్డగా నున్నది. గోదావరి ఆయకట్టునెల క్రింద ప్రదేశమంతలోను యిసుకతెర కలదు. కృష్ణ ఆయకట్టు కారునెల. గోదావరి డెల్టా తీవ్రభూమి. గోదావరి ప్రాంతములో కొబ్బరి, పోక, చెరకు, నిమ్మ మున్నగు ఫలకృష్ణజాతులు విశేషముగ పెరుగును. కృష్ణ ప్రదేశ మట్టి ఆవ కాళముతో ఆశీర్వాదించబడలేదు. గుడివాడ, యర్లగడ్డ, వడ్లపూడి, తెనాలి గ్రామముల నుదాహరణముగ నిచ్చుచు కృష్ణామండలములో అన్ని ఫలకృష్ణములు పెరుగునని వాదించరాదు. ఆ గ్రామములకు ప్రత్యేకావకాశము (యిసుకతెర) కలదుగాన ఆ చోటులయందు సమస్తకృష్ణములు వర్షిల్లును. మిగతా ప్రాంతము లో తోటల పెంపకము లాభములేనది.

వంగరాష్ట్రమువలె కావేరి డెల్టా సహజమైనది. మన ప్రాంతము ను పాంచాల దేశ కృష్ణాభిధానముతో జోల్పవచ్చును. ఈ గోదావరి కృష్ణ డెల్టా సరఫరా ప్రవాహములు కృత్రిమము (మానుషకృతము) లైనవి. కావేరినదికాఖలనుండియే సరాసరిగా నీరుములకు నీరుపారును. గోదావరి కృష్ణ కాల్యలకు లాకులుకట్టి పారుదల భూమికి నీటిమట్టులు ఎత్తుచేయుచుండవలెను. డెల్టా ప్రారంభమునుండి ఆఖరున సమద్రమువరకు కావేరిమైదానము మైలు 1 కి మూడు అడుగులమట్టును దిగుచుండును. గోదావరి కృష్ణ లకు మైలు 1 కి ఒక అడుగు దిగుటచేతనే లాకుల (మట్టము కొరకు) యవశ్యకత కలిగినది.

కృత్రిమ నీటిసరఫరా విధానములో మరియొక ప్రమాదమున్నది. ప్రకృతియొక్క స్వభావముచే వరదకాలములో ప్రతినాలు ఏర్పడు ఒండు బురద పారవలసిన అసలు మైదానములో యిండుబలము (సక్రవ) ను ఏ మాత్రము పోగొట్టుకుండ ఆ సరఫరామిని మరమ్మత్తు చేయుచుండును— ఇట్టి అవకాశము కావేరి డెల్టాకు కలదు. ఇట్టి సహజమరమ్మత్తు గోదావరి కృష్ణమండలములో శూన్యము. రయితు అసలు మైదానభూమిసక్రవ నిలుపుకొనవలయునన్నచో గోదావరి కృష్ణ వ్యవసాయదారులు ప్రత్యేకముగ మరమ్మత్తు చేసికొనవలెను. తూములవలనన దాములవలనన కాలవ మెల్లగా పారుట వలనను చాల ఒండ్రు ఎచ్చటిదచ్చట నిలబడి పాలమునకు కలిక నీరుమాత్రము ప్రవహించును. కావేరిమండలములలో నదీనం డియు నదీకాఖలనుండియు నీటి ప్రవాహము సరాసరి భూముల కెక్కును. అందుచే ఒండ్రుపారయే ఆ పాలములకు సహజ మరమ్మత్తు అయినది. వంగ కావేరి ప్రాంతము లందుచేతనే ఎన్నివేల సంవత్సరములు గడచినను అసలు భూమిబలము షీజింపదు. గోదావరి కృష్ణ డెల్టానెలను మరమ్మత్తు చేయనిచో సక్రవ తగ్గిపోవుచుండును.

అనకట్టుపై గోదావరి కృష్ణనదులకు లంకలు (దిబ్బలు) పెరుగుట గమనింపదగినది. ప్రభుత్వమువారిందునుగించి కాలయాపన చేయుచున్నారు. శ్రేణుముగ శ్రేణిపరిపాలనన ఆవశ్యకత కలదు. అనకట్టుకు మధ్యగా నీరు నిరాటంకముగ పోవునట్లు పెద్ద సారంగము ఏర్పాటుచేసెదరా! వరదలకాలములో చప్పు యీ సారంగము మూయుటయందునని తోచెడిని. ఆసారంగములోగుండ దిబ్బలు కరిగిపోవునట. సారంగమువలన (Under Sews) అసలు కట్టడమునకు భంగము కలుగకుండ నిదానించవలసి యున్నది. రెండునదుల అనకట్టులను మూడుగులతలుపులు (Shutters)

కలవు. ఎత్తుమట్టునుపైనున్న కృష్ణానదియొక్క అనకట్టుభిన్న దిక్తే తి ఆడుగు తలుపులను ఆరడుగులవిగ మార్చబోవుచున్నా రు. ఈ ప్రాజెక్టునక కాలవారణ మగుచున్నను ఏర్పాటు ఫలించు నని నమ్ముచున్నను. ఈనిర్మాణము సిద్ధించుచో దేవకొట నీమ. మాగాణి, దీపనీమకు అక్విడక్టుమీదుగ నీటిసరఫరా మున్నగు ముఖ్యమైన ఏర్పాటులు లభించును. శ్రీయుత మార్కా వెంకట రెడ్డినాయుడుగారు కాసనపల్లిలో గోదావరి అనకట్టుపైన గూడ ఆరడుగుల మట్టులు నిర్మించుకూడదా యని ప్రశ్నించిరి. గాని అటులచేయుటచే అసలు అనకట్టుకే మోసమువచ్చును. కృష్ణ అనకట్టు రెండుకొండలమధ్య కట్టబడుటచేతను, చిన్నదొటచేతను ఆరడుగుల తలుపు లుంచినను నష్టముకలుగదు. గోదావరి అనకట్టు నాలుగై చాలసాదవు కల్గియుండుటచేతను, మట్టిలంకల నానిచికట్టుటచేతను తలుపులెత్తిచేయుట ప్రమాదము. అది యునుంగా పోలవరంకొరంగి బలండులును మరికొంచును సముద్రము ప్రధామితప్ర గోదావరి అయకట్టుభిన్నది విశేషముగ బ్రిటీషు ప్రాంతమునలేదు. ఇక పంటకాలువలు, మురుగుకాలు వలు, దాములు, తూరలు విషయమై రానున్న యింగ్లెషను బిల్లు ఎంతవరకు ఉపయోగకరమో చూడవలసి యున్నది.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రీ)

కాకినాడ, నవంబరు 9:— నిన్న మధ్యాహ్నమునను నేటియుదయమునను కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గము సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీ యుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు సభాధ్యక్షుడుగ నుండెను. సదరు వర్గమువారు చేసిన తీర్మానములలో కొన్ని యీక్రింద తెలియజేయుచున్నాము.

సంఘముయొక్క ఆశ్రితుల సెలవెక్కల సంగీకరించడ మైనది.

శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘమునకు మగ్గుములు వగైరాకు రు 10 లును శ్రీ విద్యాధిని సమాజమునకు హిందీపాఠ్యా యునకు రు 10 లును మొత్తము నెల 1 కి రు 20 ల చొప్పున మంజూరు చేయడమైనది. ఇదీవరలో యిచ్చిన మొత్తములు యీరేటుననే మంజూరు చేయడమైనది

అవసరమైనచోట నెల్లను. యేకులను నడికి నూనె వచ్చు నిమిత్తము యేకులను సప్లయి చేయుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యడమైనది.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము వారు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి బదులుగా యిచ్చిన రు 700 లు మింజామలె గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు ఖాదీ భాండాలు వారికి యీసంఘమువారు యిచ్చిన బట్టలకుమగ్గురు రు 817-1-6 పోగా మిగతా రు 882-14-9 న్ను యింకను యివ్వవలసి యున్నది. కావున ఆ సొమ్మును గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము యిచ్చుటకు కొరబడుచున్నారు.

గుమ్మడిదల రామచంద్ర రావు కరి యుత్తము చదువుడ మైనది. నెల 1 కి 2,000 గజములనుండును తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘమునకు కానుకగా నడికి యిచ్చువారలకు 12 ఏకరలాటు ము అందుతో వడుకు నిమిత్తము 2000 గజములకు కావలసిన యేకులను యిచ్చుటకును తీర్మానించడమైనది.

శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారి కార్య దర్శి రాజీనామాను అంగీకరించి శ్రీగరిమెల్ల సత్యభీరవద్రావుగారి ఆస్థానమునకు నియమించడమైనది. సాధారణసంఘ సమావేశమువరకు యీకారీ భక్తిచేయబడెను.

శ్రీమొసలంటి తిరుమలరావుగారి తా. కాం. సం. సభ్యత్వపు రాజీనామా అంగీకరించడమైనది. శ్రీరామచంద్రుని వెంకటప్పగారి ప్రచారకత్వపు రాజీనామా అంగీకరించడ మైనది.

అధ్యక్షులగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని కోశాధిపతి గాగూడ నెన్నుకొనడమైనది.

కలరా మూత్రాలు

దిబ్బి 1-కి 12 మూత్రాలు మొత్తము 0.6-0. కలరా వ్యాధివలెనే ఒకసభ్యులకు ఇంజక్షన్లు. కలరా తగ్గిన వెంటనే మందును తీసుట అవశ్యకము. అమ్మకొంజనం దిబ్బి, మదరాసు బొంబాయి.

ఆంధ్రోత్కల సమస్య

(దుర్గుమహాంధ్ర! అదినారాయణగారు సోంపేట)

ఉత్కల లుత్కలలతో గలియుటమంచి. మందమం డి తప్పిపోయిన గొట్టెలను వెతకితెచ్చుని క్రీస్తుభగవానుడు దొడ్డించెను. ఉత్కలలకు ఒరిస్సా ప్రాచీన నివాసస్థానము. ఒరిస్సాదేశమునుండి చిరకాలముక్రిందట వీడిపోయి వివిధమండలములలోనున్న యుత్కలలు మరల నేకీకృతముగల 3 కులలో భిన్న భిన్న కెంతయు మంచిమార్గము. శాశ్వతముబట్టి రాష్ట్రపునర్నిర్మాణముజరుగవలయునని భారతీయులు మొనటిసుండియు గోరినదే. పార్లమెంటుసభలో భారతీయుల పురోభివృద్ధి కడ్డకగులుమండిన కల్లులు ఏట్లుగారు భాషీయరాష్ట్రముల నేర్పరప గూడదా? యిది ప్రశ్నించినంతమాత్రమున భారతీయుల కృతజ్ఞతలకు పాత్రులైరి.

ఇటీవల భారతప్రభుత్వము గంజాం విశాఖపట్టణ ముండు, లములందుండు యుత్కలకు ఒరిస్సాలో గలియుటకు దృఢ సంకల్పమున్నదేమో విచారించవలయునని ఫిలెప్పస్-డెఫ్ కమిషన్ ఒకటియేర్పరచిరి. ఈయుద్దేశమును గనుగొనుటకై విచారణ సలుపుటచే ఫిలిప్పస్-డెఫ్ కమిషన్ వారి శాశ్వతకాన ఆంధ్రోత్కల ప్రదేశములయొక్క సరిహద్దులను నిర్ణయించుటకు గారు ఉత్కలీయులీయుద్దేశములు వెల్లువెత్తుటకుమార్గ ఇవ్వ డుత్కల ప్రదేశనిర్ణయములను గాంచిమట కెట్టియవసరమో తెలియజేయుచున్నది. గంజాంమండలముందు శ్రీకాకుళం నర్సన్నపేట తాలూకాలోతప్ప మిగిలిన దంతయు ఉత్కల ప్రదేశమే యనియు, కొందరు ఇచ్చాపురమువద్దనున్న బాహుదావదియే సరిహద్దు యు వివిధగతుల తీర్మానములపై తీర్మానముల గురిపించుచున్నారు. ఉత్కలలచర్యను గాంచి గంజాంమండల మందలి యాంధ్రు లులికిపడుచున్నారు. ఆంధ్రోత్కల ప్రదేశములయొక్క సరిహద్దులను నిర్ణయించుటలో ప్రస్తుతము ఫిలిప్పస్-డెఫ్ కమిషన్ వారి కెట్టితోకృమమును కలిగించుకొననని ప్రభుత్వపు ప్రకటనజూచియైననుమీరు మిన్నకుండకుండుట మిగులశోచనీయము. సాధకబాధకములను బట్టియు జనాభాను బట్టియు ఆంధ్రోత్కల ప్రదేశములనర్ణయము బాధ్యతగల నాయకులచే జరుగవలయును. అటులజరుగనినది ఉభయపక్షములమధ్యను యీషమ స్వపట్ల సమాధానము కుదురవేరదు. ఇప్పట్ల సరిహద్దుల వెతు నిర్దేశించినను అది వృధాప్రయాసమే. యగును గాని ఫలితమునకు రానేరదు. ముందునకెప్పుడో రాజీపై గుడుపలసినసమస్య విషయమై ఆంధ్రు లిప్పట్ల ఆరుద్రా జెందవలసిన యవసరములేదనియు ఉత్కలలు ఒరిస్సాలో గలియుటనుగూర్చియే తమ నిశ్చితాభిప్రాయములను దెలుప వలయు ననియు కొఱగాని కోర్కెలకును తలపని తలంపులకును బోవలదని మనవి చేయుచున్నాను.

ఆర్యశిశుమహాసభ

డిశంబరు 6,7,8 తేదీలలో గుంటూరులో జరుగుచు సన్మానసంఘమువారు ఆర్యశిశుని ఎన్నికను యీనెల 11 వ తేదీని స్థిరపరచెదను గాన చెన్నపురి, హైదరాబాదు, మైసూరు రాష్ట్రములలోని ఆర్యశిశువులు ఆర్యశిశుకు తగిన వారిపేరులను మాచింపగోరెదము. దక్షిణ, ఉత్తర, పచ్చిమోతర సర్కిలు సంఘములవారు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని వారి పేరులను తెలుపగోరెదము. ప్రతిగ్రామమునను పట్టణమునను చాలమంది ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలెను. ప్రతినిధులకుమాత్రమే ఓటింగుఅధికార ముండును.

ఏలూరు మ్యునిసిపల్ ఎన్నికల దానాలు

ఆప్యడప్పడు వ్రాయుచుండు నొకవిలేఖరి ఏలూరు నుండి యిట్లు తింతినిచ్చుచున్నాడు. చెయిర్మను వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారును కాన్సిలరు వెంకటరావుగారు 10 ఏకార్కులపార్కు. రెండుస్టాన్సులకును యెన్నుకొనబడిరి. 1923 అసలు ఎన్నికలవారిలో 15 మాసముల క్రిందవేసినవానికి 30 పాయిదాలయ్యెను. క్రిందటి 4 పాయిదాలతో తేలుననుకొంటిమి. సభ జడ్జిగాను దీర్ఘచారణజేసిరి. వాయిదా మరల చేపడిన వేసిరి. చెయిర్మను వెంకట్రామయ్యగారి క్రిమినల్ అప్పీల్స్ కృష్ణజ్ఞాజ్ఞగారివద్ద వచ్చే శనివారము విచారించబడును.

మూడవవాయిదానూలు పంపినవారి నామములు—సభ్యులు

సం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపాడపు	నూలు నెంబరు
75	బివి సాంబమూర్తి	"	746	624	47
76	కాశీ రామశాస్త్రి	"	691	1784	19
77	గొల్లపూడి నూర్సప్రకాశరావు	"	715	1540	20
78	చింతకుంట సుబ్బారావు	కడప	1618	900	19
79	ఘడియారం చింతలరెడ్డి	"	1708	2183	68
80	గోపాలయ్య వరదరావు	"	1634	8072	19
81	నర్సిరెడ్డి శివారెడ్డి	"	1764	2000	18
82	నర్సిరెడ్డి సంగారెడ్డికుమారుడు సంగారెడ్డి	"	1765	2000	16
83	పాపగిరి పాపరాజు	"	1766	2023	23
84	చెన్నూరు నాగిరెడ్డి	"	* 1767	801	* 19
85	చోడే రామలింగచౌదరి	గోదావరి	65	2000	21
86	తటవర్తి వెంకట్రావు	"	57	1800	15
87	నమిదాడి వెంకట్రావు	"	105	2100	47
88	రవూరి మల్లయ్య	"	87	2000	18
89	వాడేటి నరసింహం	"	170	2000	16
90	వెదుళ్లపల్లి సత్యనారాయణ	"	98	2000	21
91	కళా వెంకట్రావు	"	89	2000	59
92	చెన్నా వీరరాజు	"	85	2000	18
93	మహేంద్ర కామేశ్వరరావు	"	110	2004	17
94	జొన్నలగడ్డ వల్లభరాజు	"	88	2000	26
95	కూచిమంచి లక్ష్మీనరసింహం	"	104	2000	9
96	నూకల వెంకటరత్నం	"	94	2000	48
97	సింహాద్రిపాటి నూర్సనారాయణ	"	1728	2000	7
98	గోపేటి వెంకటసుబ్బారావు	"	1721	2000	14
99	చేల గంగయ్య	"	1727	600	14
100	నేడిమూరి సీతారామయ్య	"	1728	2000	6
101	యర్రమిల్లి లక్ష్మీనారాయణ	"	1725	2000	14
102	గోపేటి వెంకటచలం	"	100	1050	14
103	కేళాప్రగడ నూర్సనారాయణ	"	109	8750	38
104	ద్రోణరాజు చినకామేశ్వరరావు	"	21	882	13
105	ముంజులూరి అప్పలనరసింహం	"	183	2400	17
106	మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య	"	40	696	12
107	సామవేదం కృష్ణమూర్తి	"	106	1200	11
108	నామ్మ బాపన్న	"	197	2000	11
109	మల్లెపూడి బుచ్చివెంకట్రావు	"	67	2250	38
110	జయంతి గురుమూర్తిశాస్త్రి	"	182	2024	19
111	గరిమెళ్ల నూర్సనారాయణమూర్తి	"	1698	2150	19
112	దేవరాజు సత్యగుప్తయ్య	"	172	2000	80
113	మల్లాది రామమూర్తిశాస్త్రి	"	180	2000	38
114	దేవరాజు నరసింహం	"	193	2100	14
115	పాన్నాడ నూర్సరావు	"	168	2000	16
116	దేవులపల్లి నూర్సనారాయణమూర్తి	"	1705	2800	19
117	వాడరేవు సోమశేఖరుడు	"	1112	2000	6
118	కూచిమంచి గవ్వరాజు	"	101	1400	24
119	శంకరమంచి సుబ్బారావు	"	146	1000	18
120	ఇవలూరి వీరభద్రరావు	"	84	1240	23
121	ఉపద్రవ్య అప్పలనరసింహం	"	1768	4000	11
122	వింజమూరి వేరిశాస్త్రి	"	1769	2000	40
123	మంతులూరి కృష్ణంరాజు	"	1770	2000	19
124	జిల్లేళ్ల వెంకటకృష్ణారావు	"	1771	2000	8
125	గోపల సోమన్న	"	1772	2000	29
126	వక్కలంక శ్రీరాజు	"	1778	1200	11
127	పెండ్యాల సోమరాజులు	"	1774	2250	50
128	కొమ్మల వెంకట్రాజు	"	1775	2000	65
129	కాశిచయ్యం నూర్సనారాయణ	"	1776	2000	18
130	భృగుమళ్ల గోపాలకృష్ణయ్య	గుంటూరు	441	2000	16
131	గరిమెళ్ల నరసింహయ్య	గోదావరి	107	* 1600	* 18
132	నందూరి అయ్యతరామయ్య	"	1692	400	25
133	మొసలికంటి తిరుగులరావు	"	228	2000	13
134	బులుసు సాంబమూర్తి	"	225	2670	15
135	బాలాంబ్రపు శేషయ్య	"	1691	1600	22
136	రామచంద్రుని వెంకటప్ప	"	252	2000	15
137	కోటూరి చిన్నకృష్ణపతిశర్మ	"	236	1400	16
138	గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు	"	246	2000	17
139	శ్రీహను జగన్నాథం	"	247	2000	21
140	అంకరాజు శంకరరావు	"	51	2000	22
141	మంజుపాక రంగయ్య	"	227	2000	21
142	వేమగంటి పాపయ్య	"	1609	2000	23
143	మాడభూషి చూడయ్య	"	1667	2450	16
144	మాతలపూడి పుత్రసత్యంశర్మ	"	258	2020	9
145	కొండెపూడి మత్తం	"	250	3900	9
146	పైడా వెంకటసుబ్బారావు	"	243	2000	12
147	కంభంపాటి లక్ష్మీనృసింహసోమయాజులు	"	257	2000	17
148	వేలకంటి వేణుపాపశేటిరావు	"	225	2000	12

పోటీపరీక్షలు

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెం

శ్రీ వేటపాలెం సారస్వతనికేతనముయొక్క యాజమాన్యమున వేటపాలెం జూనియర్ కళాశాలలో 1924 సంవత్సరము నవంబరు మాసములో జరుపబడును. గుంటూరుజిల్లాలోని అన్ని కళాశాల పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించు శ్రీమంత్రులవిద్యార్థులెల్లరు పోటీపరీక్షలు వచ్చును. 4, 5, 6 ఫారములలో చదువువారు ప్రథమతరగతి (Senior Section) కన్నీ, 1, 2, 3 ఫారములలో చదువువారు ద్వితీయతరగతి (Junior Section) కన్నీ పోటీపరీక్షలు వచ్చును. ప్రథమతరగతికి 2/నూ, ద్వితీయతరగతికి 1 యెన్నూ చరఖాస్తుము చెల్లించవలయును. చరఖాస్తుదారు విద్యార్థిని యీ ఆయాపాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులనిరూపణ సంతక సంతకము, రుసుముతోను, చరఖాస్తులు డి 15-11-24 లేదా గాని, అంతకుముందు కార్యాలయము చేరవలెను. ఒక యూరనుండి ఏతరగతికయిననుపరీక్ష పదింటికి తగ్గని చరఖాస్తు దారు లున్నచో ఆయాపరీక్షలనుగా నిర్ణయింపబడును. లేనిచో అనుకూలముగ పరీక్షాస్థానములను నిర్ణయించి పరీక్షా కాలము, లేదా, స్థలము ప్రకటించబడును. ప్రథమతరగతిలో అందరికన్న నెక్కువగుణములు సమపార్శించినవారి కొక బంగారుపతకమును, రెండవవారికొక వెండిపతకమును, ద్వితీయ తరగతిలో నుత్తమగుణముదలియింపరికిని తేలి యొక వెండిపతక మును బహుగ్రహింపబడును.

చరఖాస్తుసమూహము.

1. పూర్తిపేరు.
2. తండ్రిపేరు.
3. వయస్సు.
4. చదువుచున్న పాఠశాలపేరు, స్థలము.
5. చరఖాస్తుదారు చదువుచున్న తరగతి.
6. చరఖాస్తుదారుని నిజనివాసము.
7. ప్రస్తుత చిరునామా.
8. చరఖాస్తు ఏతరగతిపరీక్షకు?
9. చరఖాస్తులేదీ.
10. సంతకము.
11. ప్రధానోపాధ్యాయుని నిరూపణసంతకము.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి

ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు.

* * *

శ్రీ వేటపాలెం సారస్వతనికేతనముయొక్క యాజమాన్యమున వేటపాలెం జూనియర్ కళాశాలలో 1924 సంవత్సరము నవంబరు మాసములో జరుపబడును. జూనియర్ కళాశాలలో 1924 సంవత్సరము నవంబరు మాసములో జరుపబడును. గుంటూరు, కృష్ణా, నెల్లూరు మండలములలోని అన్ని కళాశాలల విద్యార్థులు, కళాశాలలవిద్యార్థులు నికేతనాంగీకారమును జడసిన యితరసంఘసభ్యులును పోటీపరీక్షలు వచ్చును. చరఖాస్తులు డి 15-11-24 లేదా గాని, అంతకుముందు కార్యాలయము చేరవలెను. వేటపాలెం ఆయాపాఠశాలలో గలపాఠశాల ముతావారికి అయిదు రజితపతకము లొసంగబడును.

చరఖాస్తు సమూహము

1. పాఠశాల లేక సంఘముయొక్క పేరు.
2. పాఠశాల లేక వెండిపేరు, లేక వెండిపేరు గానిపేరు
3. సంఘముయొక్క స్థాపకము యెప్పుడు?
4. ఆరుగురు ఆటదారుల పేరులు.
5. ముతావారుని సంతకము.
6. పాఠశాలయొక్క సంఘము పాఠశాల లేక వెండిపేరు లేక కార్యదర్శిగారి సంతకము.
7. చరఖాస్తులేదీ.

సంధి స్మారకచిహ్నప్రార్థనలు

అలహాబాదు, నవంబరు 9:— అన్ని క్రైస్తవ కేంద్రములందును సంధి స్మారకచిహ్నముగ వేటికయియును ప్రార్థనలు జరుపవలెను. ఆల్-నెయింట్స్ కెథెడ్రలు సర్వీసునందు గవర్నరు గారను సర్ విలియంసూరిసు గారును సినిలు మిలిటరీ అధికారులును హాజరైరి.

(అ. వె.)

రంగూను, నవంబరు 9:— సంధి స్మారకచిహ్నముగ వేటికయియును అన్ని క్రైస్తవ కేంద్రములందును, క్రైస్తవ కేంద్రములందును ప్రార్థనలు జరుపవలెను. ఆల్-నెయింట్స్ కెథెడ్రలు సర్వీసునందు గవర్నరు గారును సర్ విలియంసూరిసు గారును సినిలు మిలిటరీ అధికారులును హాజరైరి.

(అ. వె.)

ఆంధ్రకారికులు-రంగూన్

నర్తకమునకలమున మన ముండ్రులు బర్మాదేశమునకు వచ్చుట పరిపాటియైనది. కాలక్రమమున ఆంధ్రదేశమునందలి యన్ని ప్రాంతములనుండియు వివిధగా రానారంభించిరి. కొందరు వ్యాపారాగ్రామమున, మరి కొందరు ప్రభుత్వ సేవకోర్కొగ్రామమున, యింకొందరు ఉదరపాపకార్థమున నడుచెందుచున్నారు. ప్రస్తుతపు ఆంధ్రులసంఖ్య నుమారుకొలది యునుబడినది. వీరిలో కూలినాలిశేషిగారి జీవించు వాసినంఖ్యయత్కము. అందు మాదుభాగములు రంగూన్ నగరమునకు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండిను నివసించుచున్నారు. కానాటికి బర్మాయం బాంధ్రులసంఖ్య హెచ్చుచున్నది. దేశములో అతిపెద్ద యనావుట్టివంతులవలన పంటలు పాడై కాలకము విజృంభించుటయే యందులకు ప్రబలకారణము. మరియు మూల్యమునకలమున తాటికాయపడినచందంబున గతసంవత్సరము గంటాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలయందు సంఘటించిన తుపానువలన యచ్చటి వాతావరణము తామునై జనసామాన్యమును దుర్భరకష్టముల పాలించినది. మొదటిసం దీయ విశాఖపట్టణము గంటాము మండలములు పాడిపంటలలో తడితరయాంధ్రమండలము లన్నిటికంటె చాలా పెనుకబడియున్నవి. అట్టిస్థితిలో పడుగునలె భయంకరముగ తుపానుదాపరించి యరమండలములపైను మరలెత్తి మునర్చినది. తదాదిగా ఖైదుదేవత యారెండుమండలములయందు స్వేచ్ఛావిహార మొనర్చుచు వెక్కిరింపెను పేదలన తనపొట్టున బెట్టుకొని తనియుచున్నది. పాపము దీనజనులు ఖైదానలదాటికోర్కెలకలక దహించుకొని పోవుచున్న పొట్టునచేతబట్టుకొని "అన్న మారామహద్రా" యని పరదేశములపాలగుచున్నారు. మున్నొకటి ఆంధ్రప్రదేశ్ కారాజములో ఒక్కవిశాఖపట్టణంజిల్లానుండి నెలపది హేనుదినములలో నుమా రియవడిరెండువేలమంది కుటుంబములలో బర్మాకులేచివచ్చినట్లు ప్రకటించబడినది. దీనిని పట్టిచూడగా యామండల ప్రజలపై యెంతభంగముగానున్నదియు వ్యక్తమగుచున్నది. మొత్తముమీద విశాఖపట్టణము గంటాముజిల్లాలనుండి బర్మా కేలేందుమన్న కార్మికులసంఖ్య హెచ్చుట నిర్వివాదాంశము. మనయాంధ్రదేశములో కలకత్తా బొంబాయి మున్నగునగరములయందునలె నాకాశ్రయములుగాని గొప్పగొప్పయంత్రాలయములుగాని లేనందున మనకార్మికజనులపై యధాస్థిమగను మిక్కిలి సంతాపకరముగను నున్నది. ఈనడుమ మీవిశాఖపు రిలో హార్బరునిర్మించుటకు యేర్పాట్లు జరిగినవి. దానివలన కార్మికజనుల కష్టాలు కొంతపరతునివారణ మగునని యాశించుటయు. కాని అదియు యంతలో కార్యరూపమును చాల్చునూచుటయు గనుపట్టవు. ఇతిఅంతయు కర్మకారుల దురదృష్టముగాక మరేమి? మనదేశములో కళాచక్రము విరిచిపెసి తగినవృత్తులు గల్గింపబడినవో కర్మకారు లెంతయో మోదములో స్వదేశముననేయుండ నుద్వృత్తులయ్యెదరు. స్వదేశముననే జీవనోపాధికి తగిన వసతులన్న యిడుమలబడుటవలన విదేశముల కేగవలసిన నవసరముండదు. ఇందువిషయమై ప్రభుత్వమువారుగాని ప్రజానాయకులుగాని ప్రయత్నము గల్గించుకొని బీదజీవనాధారమునకై తగిన సూతనూర్ణముల గల్గింపమానుకొననందున ప్రజలు గత్యంతరములేక వంటల గుండిగుండి యెట్టకేలకు ప్రేమాస్పదముగ జన్మభూమిని నిజదారకుతొలుపు వీడి యే కూలినాలియోచేసి జీవించుచున్నవాయనది యాశో యోదోయోకరీగి వాడకేపు సంపాదించుకొని స్త్రీమగ్గి బంగారాఖాతము దాటి బ్రహ్మదేశమునకు చేరుచున్నారు.

బర్మాదేశమున కంతకును రంగూన్ నగరము ముఖ్య ప్రాయమై విరాజిల్లుచున్నది. విస్తీర్ణమునందు కిలోమీటర్లయందేమి జనసామాన్యమందేమి, వర్తకవ్యాపారములయందేమి పారిశ్రామిక కాణ్డ సములయందేమి ప్రధానస్థానములకరించుచున్నది. ఇన్నగర రాజముననే బర్మాకుల సవచ్చు మనయాంధ్రులు మాదుపంతులమండి శీవితయాగ్రనుగడుపుచున్నారు. ఈపట్టు ముందరీవియ్యపుక్కలీ జుండున, రంపపు మరలయందును, కింసనాయలు ఊలయందును, అయకర్కాగారములయందును మనయాంధ్రులే పనిచేయుచున్నారు. వాడకేపులో యెగుమతిదగుమతి పనులన్నియు, మనదేశములే నిర్వహించుచున్నారు. మరియు మునిసిపాలిటీ మరుగుదొడ్డపనులు, ముడికాయల పనులుచేయునది మనదేశీయులే ఓకూబండ్లీచ్చునది మనదేశీయులే. ఇన్నివిషయాల ప్రజాజీవనమునకను, దేశాన్నతిములకు తోడ్పడుచున్న మన సోదరదేశీయుల కష్టనిష్ఠరములను గూర్చి అంతగా తలపెట్టెడి

వారే గాన్పించరు. ఇక్కడాంధ్రులలో శ్రీమంతులున్నారు. గొప్పగొప్ప కంట్రాక్టరున్నారు. వర్తకులున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులున్నారు. దేశాభిమానులున్నారు. భాషాభిమానులున్నారు. విద్యాభిమానులున్నారు. ఆంధ్రులయభివృద్ధికై స్థాపించబడిన సంఘములున్నాయి. సభలున్నాయి. కాని యేమి ప్రయోజనము! దురదృష్టవంతులగు కార్మికజనులను దుర్గతినుండి లేవనెత్తి, వారల జీవితములను సౌఖ్యవంతముగను, ప్రకాశవంతముగను నొనర్చుటకై పూనికతో పాటుపడువాడగాని, సంస్థలుగాని లేవు. ప్రకృతియు కార్మికసమస్యలపట్ల; సోదరభావము జూపువాడేయదు. అందులో బర్మాయందు మిక్కిలియరుదు. ఎవరైనా బూతున్నచో యట్టివారిని తలకంటకముగా బూతువుచ్చుచును లెందరోగలరు. డైగా కొందరుప్రాజ్ఞులు యితరదేశములలో వలెగాక యిద్దేశములో కార్మికులపైతి యెంతో తృప్తి కరముగా నున్నదని నాడించెదరు. ఇంతకన్న ననభ్యమగు వాదముండవోదు.

కార్మికోన్నతికై విద్యావికారములు, విశాలపాదయులు, దీనజనబాంధవులు నగు శ్రీయుత అవబుల్లి నారాయణరావు పంతులు (యం. యల్. సి.) గారు బర్మాకు విచ్చేసిన దాడిగా కృషిపల్పుచున్నారు. శ్రీ పంతులు గారి సంపాదకత్వమునుండి గత మాసారంభము నుండియు "కార్మికపత్రిక" అలుచుచున్నది. కార్మికుల శ్రేయస్సు గోరువారెల్లరు కార్మికపత్రికను నాడరించి దిగంత యజ్ఞవిరాజితమై యాంధ్రమాత ధన్యవాదములకు పాత్రులయ్యెదరుగాక!

దీనపోషక సమాజము 43, లూయిస్విద్ (రంగూన్)

దైవసాజముయొక్క పదునాటవ వార్షికోత్సవము ది. 26.10.24 తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు మ. రా. శ్రీ వి. ఎస్. నుజే ఎం. పి. గారి యాజమాన్యముక్రింద కార్యక్రమము ప్రకారము, సంగీతము, బడిపిల్లలకు బహుమతుల నొసగుట, ఒక చిన్న నాటకము వాటితో జయప్రదముగ జరుపబడెను. అందు బాలురచే ప్రదర్శింపబడిన "అశోకచింతా" అను నాటకము యొక్క అభినయము వైపువ్యత మొదలగునవి సభ్యులను మిక్కిలి యాకర్షించెను. సుమారు 200 సభ్యులు నాటికభక్త విచ్చేసిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు క్లుప్తముగా మృదుమధురముగా సమాజము సేవయపనులను చూచి సంతోషించుచు ముఖ్యముగా రాత్రి బడి యభివృద్ధిని చూచి మిక్కిలిగా కొనియాడిరి. సమాజాభివృద్ధికై యిక చేయవలసిన పనులను గూర్చియు, మ. రా. శ్రీ నారాయణరావు యం. ఎల్. సి. గారు కూలీల విషయమై చేయుచున్న కృషియు అటువంటివారు అధ్యక్షులుగా దొరకుట సమాజముయొక్క అద్భుత భాగ్యమే యనియు వారింతో వ్యాసమందు ముచ్చటించిరి.

మ. రా. శ్రీ నారాయణరావు మంత్రి కేవలరావుగారు ఆదివాంధ్రులు పొందుదుస్థితియు తామును తమకర్తవ్యమును గూర్చి యొకను గుర్తెలుగవండుటయు, ఇకమీదటనైన ఇట్టి ప్రశస్తియైన తరుణములో తమ సేత్రములను విప్పి చూడక మానముగాను నిర్లక్ష్యముగాను నున్న ప్రస్తుతము తాము పొందు స్థితికంటె అధోగతి పాలగుటయేగాక త్వరలో నాకన మగుచు రనునటువంటి పదములతో ఆదివాంధ్రుల హృదయములను కేసిరి.

రాబోవు సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొనిన పిమ్మట సభ్యులసహకారములతోను అగ్రాసనాధిపతిగారిని సభికులను సమాజము తరపున కృతజ్ఞతా నిందనము లభించిన తర్వాత సభ ముగించబడెను.

- రెడ్డిరాణి సచిత్రిమాసపత్రిక
- సంగీత చందారు 3
- మత, సాంఘిక, వ్యవసాయకవిద్యాదీనియములు చర్చింపబడెను.
- నారకాంత (నాటకము) విలులయలు, విలుకలైయలు ఆర్కృతచర్యలు, బీదవిజ్ఞన చదివితీరవలయును. వెల ఆ 12
- మిథునానురగము (చేరుగన్ననల) వెల ఆ 12
- గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల ఆ 10
- వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10
- ఆంద్రనామనంగ్రహము (నటిక) వెల ఆ 4
- రెడ్డిబదర్పు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

కాఫీ

నవసాగరికులలో నెగొక పట్టుములు మంద గొక పత్తెపల్లెలయందును పండితులేగాక పామనులవలనను, అధికారులేగాక అసభికారులవలనను వ్యాపించి నుమకాలముననే స్నానమాచరించి సంధ్యానందవ మాచరించు పూర్వపు పారాయణములు గూడ యాకాఫీ పానముచేయుట ప్రారంభించిరి. విమర్శనలేక మనవారి పాశ్చాత్యుల పాటలన్నియు నభ్యసించుట హాస్యాస్పదము.

ఎల్లవారు కాఫీపానమొనర్చినదాడిగ పాలుకరకై పాలమునకాదు దూడలకయిన పాలుచవక పాలన్ని పిలికిపిలికి దూడలన్నింటిని యమలూకమునకు బంపుచున్నారు. ఇట్లు క్రమక్రమముగా మనదేశములోని కేరళ ఆవులు క్షీణించి కడికు పొడిజంతువులే కానరాకుండుగతిబట్టు నేమో! ప్రతివారు ప్రాజ్ఞునలేచి కాఫీహోటలుకువెళ్లి కనీసము అర్ధరూపాయయైన చెప్పులెట్టుచుగూని ఒకగోవుతో నొకబత్తెతో కాపాడువారయడగానున్నారు. కాఫీ మనదేశవాసులకందరికిని యమమూలవంటిదని చెప్పటాకవంతగాదు. కాఫీత్రాగిన యాకలియాపునని పీరియాశయము. ఇది గొప్పపారబాటు. ఈకాఫీపాడి మిక్కిలి నువ్వుముగలిగియును. ఇది వేడినీటియందుంచినతోడనే ముతంతవేడియౌను. కాచినపాలలో దీనిని మిలితముచేసి తర్కరొడ్లపుపొడియొకే నెదరు. అప్పుడు అతిఉష్ణమైన పదార్థముగామానును. అడిచల్లారినచో విషమగును. కారణమేమన తావదార్థములన్నియు వేడిలిపొంది విషముతో నిండియుండును. అందువల్లనే త్రాగువారు వేడిగానుండునపుడై కొంచెమింకొంచెముగ త్రాగుచుందురు. పిమ్మట శీర్గాశ్రయములో ప్రవేశించి జతరసమును నీచుచేసి తీర్చుకోశమును నాకనముచేయును. ఆప్పుడే మనవారికి యాకలికాదని తలచి త్రాగుట కువ్వమించిరి. ఇది మూలవ్యాధికి మూలము. పరీక్షించిన కాఫీపానము చేయువారిలో నూటికి డెబ్బదియెందుమంది మూలవ్యాధిచే పీడింపబడుదురని చెప్పగలను. ముందేయనోదరులు దుర్బలులవుట యిట్టి దురభ్యాసములవల్లనే. ఇంతకన్న తెల్లవారిలేచి కాలకృత్యములు నెరవేర్చుకొని మాడుపుడిసెలు శీతలోదకమును నేవించినచో, నెంతయో లాభదాయకముగాక ఆరవడినాబుగు రోగములకును యాశీతల జలమె కుతారమై రోగ లక్ష్యింటిని నాశనమొనర్చి హేమలము మనోబలము ఆత్మబలము మొదలగు సంపదలను చేకూర్చును. మన సోదరులందరు యాదురభ్యాసములకు లోబడక దీర్ఘాయువంతులైయుండురు గాకయని బ్రాశ్చింపుచున్నాను.

ఆర్య నారాయణరాజు,

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యాగవృద్ధి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రాశ్రయము, యల్లతములు, ఆమెరికానారి చీట్లకేక భూతవైద్యము, తమాహూ విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కిరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 ఆ (2118) 8-6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, గురుజిల్లా

రత్నపురుష లేహ్యము

కుక్లనప్తమునుబోగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుత లేహ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన కుక్లనప్తమైనను పారదోలువని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల మేహము పల్ల విచ్చిన దగ్గ మొదలగు రోగములు మూత్రరోగములు కూడ తగ్గును. డబ్బీ రు. 3-4-0.

మహాద్రాక్షాది చూరము

శ్రీలపాలిటి నంజివిని
కాస్త్రుసమృతముగా ఆధికభస్మము మొదలగు విలువగల వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. కుసుములు, బురుగులు, వంగుత్తము మొదలగు శ్రీల సమస్తరోగములను బారదోలి సంతానము కలుగజేయును. ఒకమనిషికి నెలరోజులకు సరిపడు చూరము గల డబ్బీ రు. 4-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

హిందూదేశ కార్యదర్శి

బర్మన్ హెడ్ గారు

వారి బీవిత విషయములు

1872 జూలై 2 తేదీన పుట్టిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని భాద్రాచలం జిల్లాలోని మార్కెట్ గావీలో నుండి. 1903-4 పాఠ్యమేలు పరీక్షయందు నెలవదిరి. 1908 లో పీఠికా, పి. సి. విద్యనానందిరి. 1908-19 వరకు పాఠ్యశాలలో జన్ ప్రతినిధిగానుండిరి. 1915 లో పీఠికా పరీక్షలో జనరల్ 16 లో ఆటర్ని జేల్ బడిన 19 వాకా ఆపదనియందుండిరి. లాయర్ జాబ్ ప్రభుత్వంలో లాంగ్వాన్స్ లోగా పనిచేసిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యిండియా సైన్యములోకి వెళ్లి పనిచేసిరి. పీఠికా పరీక్షలో పుట్టిన మేయరుపదవి లభించెను. 1922 లో గ్లాస్టో యూనివర్సిటీ కెక్కడగా నియమింపబడిరి. పీఠికా రీడింగ్ గారి యందు మంచి విశ్వాసము కలదు. వారినిగూర్చి "సన్ డేలైటు" లో "ప్రశంసించుచు వ్రాసియున్నాడు.

అమృతసర హత్యలు

జనరలు డబ్ల్యు.గారొనర్చిన అమృతసర హత్యలంద ర్భమున బర్మన్ హెడ్ గారు లిట్టపనగించిరట.

మనపని సాధించుటకు సాధ్యమైనంత తక్కువల ము నుపయోగింపవలెను. తక్కువలముతో ఎక్కువపని సాధిం చుట ఉత్తమము. ఇట్టి మొదటిసిద్ధాంతమెదగనివా రెవ్వరునుం డరు. పంజాబులోని ప్రజలు 25000000 మంది యందురు. ఒకతక్కువ సైన్యాధికారి. నామమాత్రము, అచట కొంచెము గలంతు జరుగుట నాపుటకుపోయి, పెద్దరాచకము ఆదోళన

మని భావించి తాను ఆపవలసిన కలతను లక్ష్యపెట్టక పంజాబు ప్రజలపై వినియోగించిన అధికారము దుర్వినియోగము. జనరల్ డబ్ల్యు.గారు రింట్ చేయగలిగినవో నాటిమై యధికారి మాక దానాల్లాగా రచట డయరును పూర్వమునండిగూడ యంత పని ఏల చేయజాలకపోయిరి? ఒకటి రెండువేలమందిని గాయ పరచిన యాతడనునది యొప్పుగొనవలసినదేనా. సోజిత్తు యంత అధికారము నెన్నడు వినియోగించలేదు. డయరుగారికి ఏవో చిన్నగలంతు నాపుటమూత్రము అధికారమున్నది. తేనియధికా రము నెత్తినై తీసికొని, రాజకీయమని తలచి కోరిపుండును బ్ర హ్మరాక్షసిని చేయుట కాతనికి హక్కులేదు. అధికారములేదు. అగ్రతలేదు. ఇక ప్రజలను ప్రాకింపచేయు అధికారమును సమ ర్థించుటకే వీలులేదు. అమాయకుల ప్రజ లీవాదకు నుర్వైరి. నెత్తురు తీయుటకన్నగూడ త్రూరమైంది ప్రాకింపుట. మనిషిని చంపిన యిట్లుందిలేదుగాని ప్రాకించి బాధించిన జన్మాంతము వరకును కలకలేయుచుండును. నెత్తురు రాకపోయినను ప్రాకిం చుటలోనున్న నరకబాధనెత్తురు తీయుటకన్న ఎక్కువగానే యుండును. మిస్ మేర్ ఫుడ్లర్ చెరుచుటలో సంబంధములేని మనిషిని, ఆతనిమతమును గూర్చి యోచించుట. ఎంతకాలము నుండి ఆతడు గౌరవించుమనసిన ఈ తెల్ల అధికారము యిట్టి బాధలకలగు చేసినపు డాత డెట్లు తలచును? లాగ్ల క్రూ గారు చెప్పినటుల హిందూదేశ ప్రజల నాదరించుట తేలికవిధముగా నుండవలెనా యనడానికి ఉండవలెనని చెప్పగల ధైర్యమున్నవా రెవరేని యిచట గలరా? ఈమాదిరిగా ఇక్లాండులోగాని కెనడాలోగాని, మరియితర సా మాన్యభాగములందుగాని యొకతిరుగుబాటు జరుగనగుకొనుడు. తిరుగుబాటు దారులు లా ఆర్డరులను లక్ష్యపెట్టి రనుకొనుదు. ఆపుడు జనరల్ డబ్ల్యు.గారునున్న ఆప్రజలను కాలెననుకొను డు. తనకడనున్న మందు ఆఖరు అగువరకును కాలెనవాడనని

వారు చెప్పినటుల తనకడనున్న మందులకు అగువరకు కాలెన నుమారు 400 మందిని చంపెననుకొనుడు. ఈతిరుగుబాటులు చునదేశములో ఏగ్లాస్టోలోనో జరిగెననుకొనుడు. అప్పుడు యీ నాల్గువందల మందిని కాలెనమీరు యిప్పటివలె నుండురా? ఇప్పటివలె సమర్థింతురా? జనరల్ డబ్ల్యు.గారు మెచ్చుకొందురా? అట్టివారెవరైనారా? లేదు. ఉండదు. సామ్రాజ్యములో నొక భాగమైన ఏజాతివారైననూ ఏరంపువారైననూ పరిసమానమైన హక్కులను సమానమై ఆదరణనును, సమాన సౌకర్యములను కలిగియుండవలయును. న్యాయ మందరికిని ఒక్కటియే ఇది గ్రహించినచో మనము మనవిధి నెరిగినవా రగుదుము నూ ర్యుడు భూగోళము దొకరికడ ఎక్కువగా ప్రకాశించును. భేద ములేక సమముగా ప్రకాశించును. సామ్రాజ్యమందు న్యాయ ప్రకాశముగూడ నట్లే యుండవలెను. కనుక స్వైరపరిపాలన యందలి యూహల తెచ్చిపెట్టక, యుద్ధముతోనే నట్టియూహ లుగతించెనని నమ్మి న్యాయముగా పరిష్కరింతురుగాక యని బర్మన్ హెడ్ గారు యిండియా కనుకలయూగ మాటచూడిరి. నైవాక్యములు వారి యుపన్యాసమునందలి భాగములు. వారికి గల భావములు విశదముచేయుట కిది ప్రయత్నింపబడినది. హిందూలో వ్రాయుచున్నాడు.

కవచారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది ఆనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. కిరకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. క్యాసకోశముల నూత్ని నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బనము, తుయదగ్గు దగ్గుట సేవించునని డుండు దగ్గు విధమున బట్టి యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

బిడ్డకు తగిన ఆహారము తల్లికి సంతోషము

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లి
అవుపాలు, శేడెపాలు, మేకపాలుకన్
డెన్నుడు పాలు లేక యితర పిండి పాలు
తోచేర్చి యవయోగవరచిన బిడ్డలందరికి
మంచి ఆహారమును తిల్లులందరును వారి
నిడ్డలకు తగిన ఆహారము యిచ్చుటకై
మిక్సిల్ ఆహారతోనుండురు. గరియైన ఆ
హారమును ఏర్పాటుచేయు విషయమై తగు
శ్రద్ధతీసుకొనకపోవుటచే హిందూదేశము
వండు వసి బిడ్డల మరణశంఖ్య చాల
పెంచుచున్నది. అన్నిరకముల బార్లి
లను ఉపయోగించుటకాదు.

బార్లి తేలికమైన ఆహారమనెడు.
రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లి
మిక్సిల్ కాన్సర్వేటు క్షయముగాను అతి శ్రద్ధ
తోను రేయించేయబడుచున్నది. రాబిన్సన్
స్ "వేటెంటు" బార్లి ప్రపంచమందు అంత
టను భాగము నెల్లడియోయన్నది, మర
యెక్కాసించును చున్నది. అన్నికొల్ల
లోను లైడ్చులచే విశేషముగా శిపాచ్చ
చేయబడుచున్నది. ఇది మిక్సిల్ పరిమళ
మైన, అసలుబాల్లి, రాబిన్సన్స్ "వే
టెంటు" బార్లిని తప్పరెవరు దేనిగాని
దుకాణములందు కొనకును ఇది అన్ని
భాగాలలోను దొరకును.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లి

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది
అన్ని నొప్పులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంతతిచే
హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత
మైనమందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్త
మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము
నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటు
తెలుకులు, మొదలగుబాధలను అమృతాంజనము ప్రథమ
సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చిరముమైన
రాచిద లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము
పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును కరిరాంగములవ
ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కిథిలపదార్థము
లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము చేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో దొరకును
మోహిని తైలము
వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును
కండ్లకు చలువచేయును
స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది
తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది.
దంతచూర్ణము
వండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.
అమృతాంజనం డిపో,
మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

GOODWIN'S WHITE ROSE Toilet Soap

శ్రేష్ఠతరమైన వస్తువులచే తయారు చేయబడినది.
అది మిక్కిలి శుద్ధమైనది, మంచి సువాసనగలది,
చర్మమునకు చాల మంచిది.
ఎప్పుడూ శ్రేష్ఠమైన సబ్బునే కొనుడు.

మెన్స్ రిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెన్స్ రిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్ సెన్ క్రే మ్, ఆల్ఫ్రెడ్, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్స్ రిజనహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, శుభోద్ధముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువు లేకనే ఆధ్యాపయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

మొల ప్రతి 1-కి రు- 1.0-0 పోస్టేజీ 0.4-0

ప్రాథెనర్, సేఖర్, మెన్స్ రిజ్టు ఏలూరు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని రామర్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నాడు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రము

అన్ని జాతులవారును ఏమనుస్సునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తినుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నాడు, ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

32 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కి రు 1.0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన వ్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

వేపచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అండు ఔషధసంబంధమైన

వస్తువులు

3361

మర్మగ్రంథము:— కార్యాక్ ఇతర ఔషధసంబంధములను గుర్చి లన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయును. మిక్కిలి శుక్తితమముగా వానినిచేర్చబడినది. 3 బిళ్లలుగల డబ్బా 1 కి రు 0-12-0.

మర్మగ్రంథమును దంతచూర్ణము:— శిశువులలో కంటాకులను వ్రేలుట అందరికిని తెలిసినవిషయము. బ్రహ్మో మర్మగ్రంథమును నింతచూర్ణమును చేర్చి దంతభాగమున నున్న శిశువుల కాలకుంచుచి. శిశువులయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులో గలవు.

బుడ్డి 1 0-6-0; ఇన్న పాట్రము 1 కి 0-2-0.

మర్మ పాట్రయొక్క నీటి యాఘమునకు, చర్మమునకు వేరమునకు తగినది.

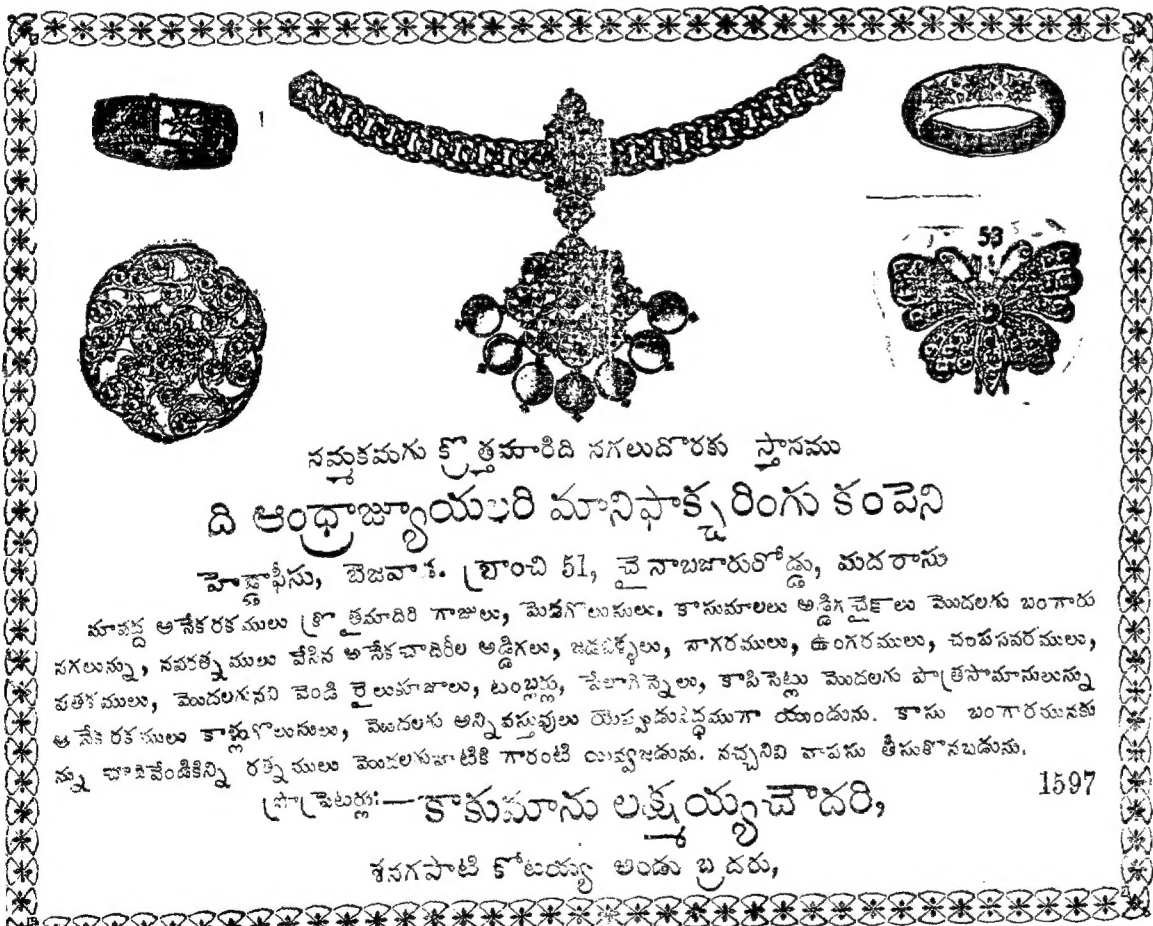
డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-6-0.

హిందూ ఔషధము హిందూ డేకల పుస్తకము, భవము

తయారుచేయబడినది.

RI KRISHNA BROTHER, 423 Thambu Chetty Street, MADRAS.

&
Mr. V. V. KRISHNA IYER
Palahat

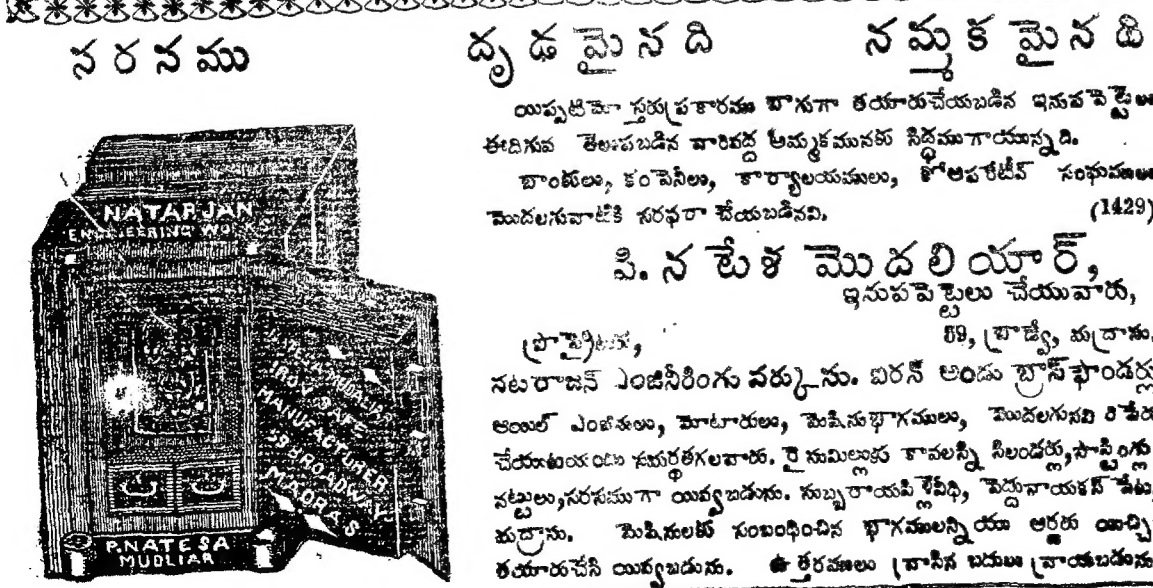

నమ్మకమగు కొత్తమారిది నగలుదొరకు స్థానము
ది ఆంధ్రజ్యోతిషుని మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ
హెడ్ క్వార్టర్సు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, వై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మానవ అనేకరకములు శ్రా త్రమాది గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలు అడ్డిగ వ్రేకలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు చేసిన అనేకచాదిరీల అడ్డిగలు, జడవళ్ళలు, శాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వేండి రైలుకాజులు, బుట్టెలు, పేటాగిన్నెలు, కాపిసెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాపుగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న చాచివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాత్యేకము:—కాకుమాను లక్ష్యయ్యచౌదరి, 1597

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

న ర న ము **దృ డ మై న ది** **న మ్మ క మై న ది**

యిప్పుటి హైద్రాబాద్ ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న లే శ మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాచైటెజ్, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండ్రీ
అయిత్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, పాప్లింగు, నట్టులు, నరసముగా యివ్వబడును. శుభ్యరాయపేట్లోపిడి, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జున యార్జున తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయలు వ్రాయబడును.

NATARAJAN ENGINEERING WORKS
P. NATESA MUDLIAR